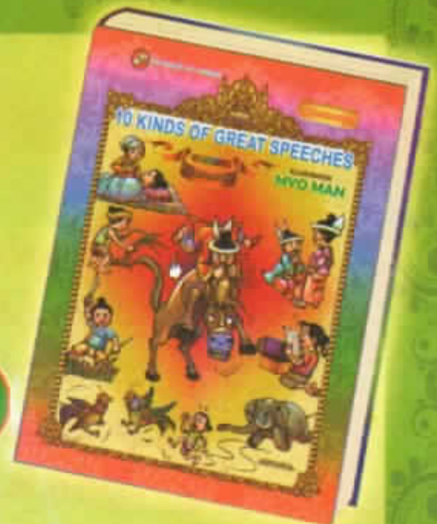

ထုတ်ဝေသူ၏ဆန္ဒ

ယနေ့လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အထူးသဖြင့် ကလေးငယ်များ ဘာသာရေးစာပေကို စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ရှုနိုင်ရန်အတွက် ဆေးရောင်စုံ ကာတွန်းရုပ်ပြအဖြစ် သပ်ရပ်ခန့်ညားစွာ ဖတ်ချင်စဖွယ် ရှိလာအောင် မိမိအနေဖြင့် အစွမ်းကုန်ကြိုးစားထားပါသည်။

မိမိ၏ဆန္ဒမှာ ဤစာအုပ်ကို ကလေးသူငယ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များ ဖတ်မိသွားပြီး အသိတရားနှင့်ဗဟုသုတရရှိပြီး လိမ္မာယဉ်ကျေးသော လူငယ်လူရွယ်များ ဖြစ်လာစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်ပြီး အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ဗဟုသုတနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်ကောင်းများကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

မောင်မျိုး
မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ

Publisher's Opinion

I have tried to the best of my abilities for this color cartoon illustration to be young people especially for the children so that they can read religion books.

My opinion is the children and the young read this book and get spirit and knowledge and to become clever and polite persons.

I will continue to publish the best books concerned naitonality, religion, teaching and culture.

Maung Myo
Myintmohmaymay Literature

မာတိကာ

Content

ရေကူးညာတင်စကား

Swimming and put in upstream speech

ရေစီးနေတဲ့မြစ်ကိုဖြတ်ကူးတဲ့အခါ ဒီအတိုင်း တည့်တည့်ဖြတ်ကူးလို့မရပါဘူး။ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းက မိမိသွားလိုတဲ့နေရာကိုရောက်စေဖို့ အဲဒီနေရာနဲ့တည့်တည့် ဒီဘက်ကနေ နေရာရဲ့ရေညာအရပ်ဆိုပါတော့၊ အဲဒီကနေ စကူးမှ ရေစီးအရှိန်နဲ့ ရွေ့ပါပြီး တစ်ဖက်ကမ်းက မိမိရည်မှန်းထားတဲ့နေရာကို ချောမောစွာရောက်ရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

When you cross the flowing river you cann't cross directly. In this way to reach where you want to go from the other side of the river let us say that this side where it is directly of that side is upstream. You must start to swim from that side and you will move and follow with water speed and you will reach to target place from the other side.

အလံရဲ့အထက်
ဘက်နားကနေ ကြိုကူးထားမှ
အလံဆီကိုကြိုရောက်မှာ

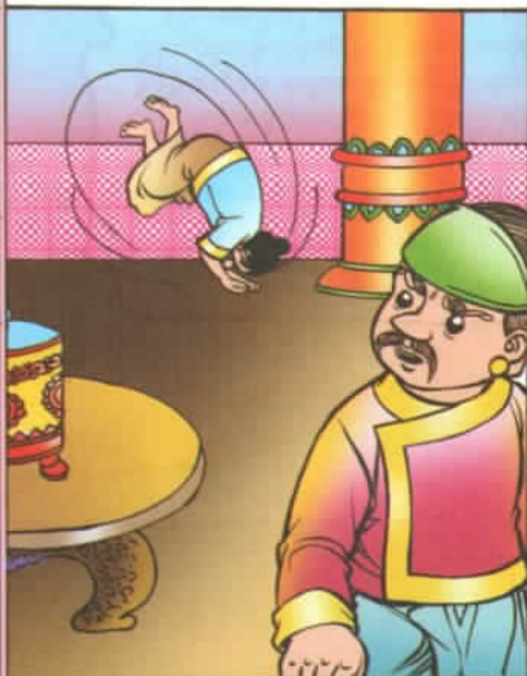
I must pre-swim from the upper part of the flag and I will pre-arrive to the flag.

ဒီလိုပဲ မိမိအလိုရှိတဲ့အချက်အလက်ဆီရောက်ရှိဖို့ ခပ်မြင့်မြင့်ထား တင်ကြိုပြောဆိုတဲ့စကားကို ရေကူးညာတင် စကားလို့ခေါ်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် တင်ပြရရင်တော့ ...

Like this the speech which is high and pre-told to get the point you wish is swimming and put in upstream speech. To put up as example.

ရှေးအခါက ကုဋေရှစ်ဆယ်ကြွယ်ဝတဲ့သူဌေးကြီး မှာ သားတစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲဒီ သူဌေးသား ဟာ ကျွမ်းထိုးတမ်းကစားရင်း အူထုံးသွားတော့ တယ်။

Once upon a time there was a eight hundred million rich man and he had a son. At one time son played somersault so he had intestine knot.

အစားအသောက်လည်း မဝင်တော့တဲ့အတွက် မိဘတွေက ဆေးဆရာသမားတော်တွေခေါ် ကုသပေးမယ့် ...

He ate no food and so his parents called the physicians and cured but...

ဒီလိုနဲ့ ဆရာဇီဝက ကြွလာပြီး
သူဌေးသားလေးရဲ့ရောဂါဝေဒနာ
ကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုလိုက်တဲ့အခါ
So physician Ziwaka came and examined the son's disease.

အင်း အူထုံး
နေတာပဲ၊ ဝမ်းဗိုက်ကို
ခွဲပြီး ထုံးနေတဲ့အူကို
ဖြည်မှရမယ်
Inn! Intestine knot. The stomach must be operated and the knot must be open.

ဝမ်းဗိုက်ကိုခွဲပြီး
ကုသဖို့ရာမှာလည်း လူနာဟာ ခုနစ်ရက်လုံးလုံး
နာကျင်မှုတစ်စုံတစ်ရာကို မခံစား မသိရှိလောက်အောင်
နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေမှဖြစ်မယ်၊ ခုနစ်ရက်လုံး
အိပ်ပျော်မယ့် အိပ်ဆေးသောက်ရမှာကို သူဌေးသား
လေးက လက်ခံပါ့မလား
To operate the stomach and cure the patient must sleep soundly not to know and feel for any pain for seven days. He must have the drug to sleep for seven days and will the son accept?

ဆရာ သားလေးရဲ့ ရောဂါဝေဒနာဟာ ကုသလို့ပျောက်ကင်းနိုင်ပါ့မလား။ ပျောက်အောင်ကုပေးပါဗျာ

Sir, can my son's disease be cured? Please cure for him.

ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ ကျွန်တော့်ရဲ့ဝေဒနာကို ကုပေးပါနော်

Yes, sir. Please cure my disease.

ကောင်းပြီ သူဌေးသား အမောင့်ရောဂါပျောက်ကင်းစေဖို့ ကျုပ် တာဝန်ယူပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခုနစ်လတိတိ အိပ်ပျော်စေမယ့်ဆေးကို အမောင်သောက်မှ ကုသလို့ရမှာဖြစ်တယ်

OK. Rich son. I take responsibility to cure your disease. But it can be cured after you have the medicine to sleep for seven months.

ခုနစ်လ အိပ်ပျော်နေမယ့် ဆေးကို အမောင် သောက်နိုင်မလား
Can you drink the medicine to sleep seven months?

ခုနစ်လတောင် အိပ်ပျော်မယ့်ဆေးဆို မသောက်ချင်ဘူး။ ဝေဒနာ မပျောက်ရင် နေပါစေတော့
No. I don't want to drink to sleep even seven months. Let it be though the disease cannot be cured.

ကောင်းပြီ အမောင် ဒါဆို ငါးလ အိပ်ပျော်မယ့် ဆေးရော
All right. Medicine to sleep five months.

ငါးလလည်း မသောက်နိုင်ဘူးဗျာ
No. I cann't drink to sleep for five months too.

ဒါဆို လေးလ
And then four months.

ဟင့်အင်း
No.

သုံးလ
Three months.

မဖြစ်ပါဘူးဗျာ
It's not impossible.

ကဲ နှစ်လ
Then two months.

နှစ်လလည်း မအိပ်နိုင်ဘူး
No. I cann't sleep for two months.

တစ်လ ရောကွယ်
One month.

တစ်လလည်း များသေးတာပါပဲဗျာ
It's still too much for one month.

ကဲ ဒီလိုဆို အမောင့်ရဲ့ ရောဂါဝေဒနာ တစ်သက်တာလုံး ပျောက်စေဖို့ ခုနစ်ရက်လောက် အိပ် ပျော်မယ့်ဆေးရော သောက်နိုင်မလား
Ke! For your disease to be cure for the whole life can you drink the medicine to sleep seven days.

ဒါနဲ့ပဲ ဆရာဇီဝကဟာ သူဌေးသား လေးကို ခုနစ်ရက် အိပ်ပျော်စေတဲ့ ဆေးကို တိုက်လိုက်ကာ ...

Then physician Ziwaka give the son the medicine to sleep seven days.

သူဌေးသားလေး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေတုန်း

When the son was sleeping soundly

ဗိုက်ခွဲပြီး အူကိုဖြည်ပေးကာ ကောင်းစွာကုသလိုက်တယ်။

he operated the intestine and opened the knot. He cured well.

ခုနစ်ရက်ပြည့်လို့ သူဌေးသားလေး အိပ်ပျော်နေရာက နိုးလာတယ်ဆိုရင်ပဲ ..

When the seven days fell and the son awoke.

သူဌေးကြီးလင်မယားဟာ သူတို့ရဲ့သားလေး ရောဂါဝေဒနာပျောက်ကင်းသွားတဲ့အတွက် ကျေးဇူးများစွာတင်ကြသတဲ့ ...

The rich couple were very greatful because their son's disease disappeared.

တကယ်တော့ ဆရာဇီဝကဟာ ခုနစ်နှစ်က စချီပြီး လူနာ သူဌေးသားလေးကိုမေးကာ သူလိုချင်တဲ့ခုနစ်ရက်တာ အိပ်စက်စေဖို့အတွက် သဘောတူအောင် ရေကူးညာတင် စကားပြောနည်းကို သုံးခဲ့ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။

In fact, saya Ziwaka asked the rich son starting from seven months to get agreement he wanted for seven days to sleep he used swimming and put in upstream speech.

ကောက်ပင်ရိတ်လှီးစကား

Rice plant harvesting and cutting speech

ရှေးအခါက သူဌေးသားတစ်ယောက်ဟာ ဗျိုင်းတစ်ကောင်ကို လေးနဲ့ပစ်ပြီး

Once upon a time a rich man son threw the little egret with catapult.

ဗျိုင်းအသေကောင်ကိုဆွဲကာ အိမ်ဆီယူလာစဉ် ••

and while he brought the dead little egret to home.

လမ်းမှာတွေ့တဲ့ အခြားသူဌေးသားတစ်ယောက်က •••

other rich man who met on the way told him that

အမယ်လေး ဖြစ်မှဖြစ်ရပလေ၊ ကျုပ်ရဲ့ ဗျိုင်းကိုမှ လုပ်ရက်ပလေ
Oh! What a pity? You are lack of consideration to kill my little egret.
ကျုပ်ရဲ့ဗျိုင်းက သာမညဗျိုင်းမဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်ကိုရွှေတစ်ကျပ်သား နေ့တိုင်း အန်ထုတ်ပေးနေတဲ့ဗျိုင်းဗျ။
My little egret is not an ordinary egret. It vomits one gold coin daily.

အဲဒီ အဖိုးတန်လှတဲ့ ကျုပ်ရဲ့ဗျိုင်းကိုမှ ခင်ဗျားက သတ်လိုက်ပြီပေါ့၊
You kill my such valuable egret.

ကျုပ်ကို အလျော်ပေးရမယ်
You must compensate to me.
ဗျိုင်းကများ ရွှေ တစ်ကျပ်သား နေ့တိုင်းအန်ထုတ် ပေးတယ်တဲ့၊ ယုတ္တိမရှိလိုက်တာ ဟင်း သင်း ကလိန်ကကျစ်လုပ်ပြီး လျော်ကြေး တောင်းတာ ..
The little egret vomits one gold coin daily, He tells. It is very unreasonable. Hin! He asks fine by cheating.

ဒီလိုနဲ့ ခုံသမာဓိရုံးကို တရားစွဲတိုင်တန်းတော့တယ် ...

So he charged and complained at the tribunal.

ဒီဗျိုင်းက
ခင်များကိုနေ့တိုင်း
ရွှေတစ်ကျပ်သား အန်ပေး
တာ အမှန်ပဲလား
Is it true that this egret vomits one gold coin daily for you?

အမှန်ပါပဲ
Yes. True.

အဲဒီလို
ရွှေတစ်ကျပ်သား
အန်အန်ပေးတာ ဘယ်
လောက် ကြာပြီလဲဗျာ
How long does it vomit one gold coin so?

တစ်နှစ်
ရှိပြီ
For one year.

ဟဲ ဟဲ ရွှေချိန်
တွေ အများကြီးအလျော်
ရတော့မယ် ...
He! He! I will get heavy gold weight for compensate.

ဒါဆို သင့်မှာ
ရွှေစတွေအများကြီး
ရှိနေပြီပေါ့၊
And then you have had many gold coins.

ဒါပေါ့
Yes. True.

ကျုပ်ဟာလည်း
ခင်ဗျားလို သူဌေးသားပဲမို့
ကျုပ်မှာလည်း ရွှေစတွေ
အများကြီးရှိတယ်ဆိုရင် သင်
ယုံမလား ..
I am also rich son as you. If I say I have also many gold coins, will you believe?

အား ယုံပါတယ်
ယုံပါတယ်
Ah! I believe. I believe.
ဟဲ ဟဲ အဲဒီရွှေစတွေ
နဲ့ ငါ့ကိုအလျော်ပေးတော့မယ်
ထင်တယ် ..
He! He! I think he will compensate with those gold coins.

အဲဒီလို ရွှေစ
အများကြီးကို ကျုပ်အိမ်က
ဗီရိုပေါ်မှာတင်ထားတဲ့ဟာ
ခင်ဗျားရဲ့ဗျိုင်းက နေ့တိုင်းရွှေ
တစ်ကျပ်သား ခိုးခိုးသွားတယ်ဗျ ..

I put many gold coins on the cupboard in my house and your egret stole and gold coin everyday.

ဟဲ့ ဗုဒ္ဓေါ

Hei! Buddho!

ကျုပ် ခြောက်လှန့်
ဖမ်းပေမယ့် မမိပါဘူးဗျာ၊ ဒီနေ့
ခွပဲလေးနဲ့ပစ်လို့ မိတော့တယ်၊
ကျုပ်အိမ်ကနေ ခိုးခိုးသွားတဲ့ရွှေစင်တွေကို
ခင်ဗျားက လက်ခံထားတာကို။ ခင်ဗျားဟာ
သူခိုးလက်ခံပဲ ..

I threatened and followed but I couldn't catch. Today I threw with catapult and I caught it. You have accepted the gold coins which it stole from my house. You are thief reciever.

ငါတောင်
ပြောစရာမလိုတော့ဘူး

Even I am no need to tell.

ဟိုက် သောက်ကျိုး
တော့နည်းပြီ ..

Hai! It's less benefit.

ဒါကြောင့် သူခိုးလက်ခံ
လုပ်ထားတဲ့ရွှေစတွေ အားလုံး
ကျုပ်ကိုပြန်ပေးပေတော့ ..
So. Return all gold coins stolen you received to me.

ဗျာ
Oh!

ဒီလိုနဲ့ ကလိန်ကကျစ်လုပ်မိတဲ့ သူဌေးသားဟာ ရွှေစင်တွေ လျော်ပေးလိုက်ရသတဲ့ ...

So the cheating rich son had to compensate all gold coins.

စကားအရာ လိမ္မာတဲ့ သူဌေးသားဟာ ကောက်ပင် ရိတ်လှီး စကားနဲ့ပြောပြီး အနိုင်ယူလိုက်တာပါပဲ ..

The rich son who was good at speach won by telling rice plant harvesting and culting speech.

ရေစီးဖောင်ဆန်စကား
Water flow and raft upstream speech

တစ်ခါတုန်းက ဘုရင်တစ်ပါးဟာ စစ်သည်
ဗိုလ်ပါအလုံးအရင်းနဲ့ နယ်စပ်ဆီချီတက်
တော်မူလာပြီး ...
At one time a king with source of attendents
and soldiers marched to border region.

နယ်စပ်မှာ ထကြွသောင်းကျန်းနေ
တဲ့ သူခိုးဓားပြ ပုန်ကန်သူတို့ကို
တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းတော်မူတယ် ..
They fought and suppressed
the thieves, robbers,
insurgents rebelling in border
region.

ပြီးရင် နယ်ကြားဒေသ
မှာပဲ တပ်စွဲထားတော့
တယ် ...
After that they
encampedin that
border region.

အဲဒီအခါ နယ်ချင်းထိစပ်နေတဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ဘုရင်ဟာ သူ့နယ်ဘက်ကို ကျူးကျော်လာမှာစိုးရိမ်တဲ့အတွက် ...

At that time the king of bordering country was worried to trepass into his region.

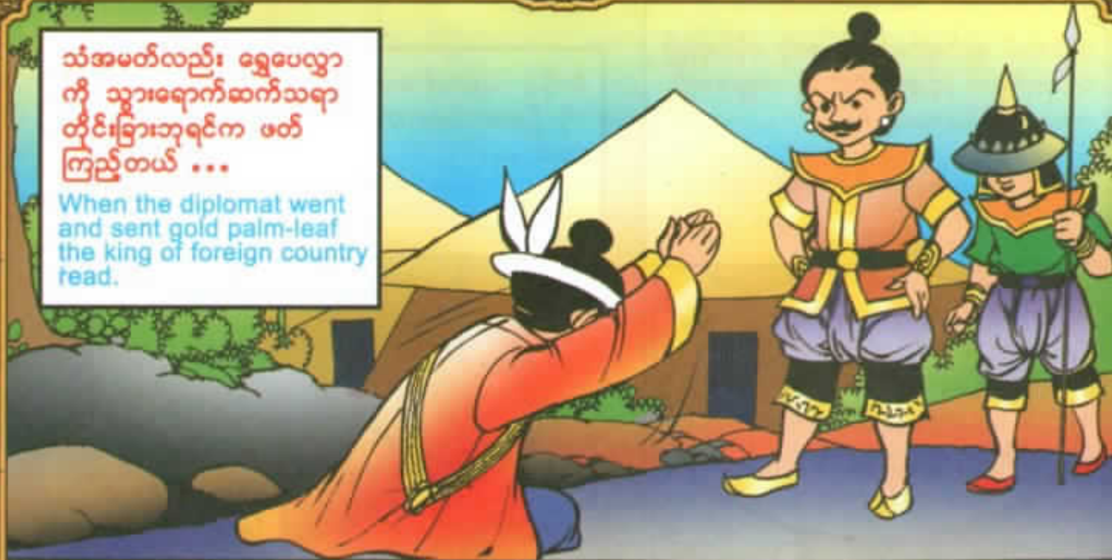

ဒီလိုနဲ့ သံတမန်အရေးမှာ လိမ္မာတဲ့ အမတ်တစ်ဦးကို ဦးဆောင်စေကာ ရွှေပေလွှာ အပို့ခိုင်းလိုက်တယ် ...

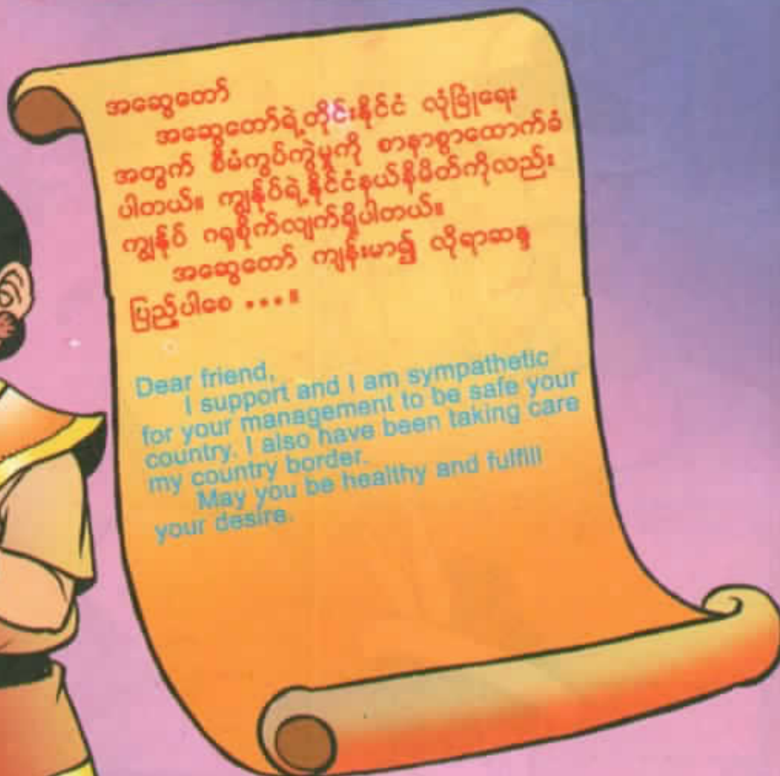
So he ordered to the clever head who was clever in diplomacy to lead and send gold palm-leaf.

သံအမတ်လည်း ရွှေပေလွှာကို သွားရောက်ဆက်သရာ တိုင်းခြားဘုရင်က ဖတ်ကြည့်တယ် ...
When the diplomat went and sent gold palm-leaf the king of foreign country read.

အဆွေတော်
အဆွေတော်ရဲ့တိုင်းနိုင်ငံ လုံခြုံရေးအတွက် စီမံကွပ်ကဲမှုကို စာနာစွာထောက်ခံပါတယ်။ ကျွန်ုပ်ရဲ့နိုင်ငံနယ်နိမိတ်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် ဂရုစိုက်လျက်ရှိပါတယ်။
အဆွေတော် ကျန်းမာ၍ လိုရာဆန္ဒပြည့်ပါစေ ...။
Dear friend,
I support and I am sympathetic for your management to be safe your country. I also have been taking care my country border.
May you be healthy and fulfill your desire.

ရွှေပေလွှာကိုဖတ်ပြီး
တိုင်းခြားဘုရင်ဟာ ဒေါသ
ပုန်ထသွားတော့တယ်။

After read gold
palm-leaf the king of
foreign country
was very furious.

သံအမတ်ဟာလည်း လိမ္မာပါးနပ်တဲ့ပညာရှိတစ်ဦးမို့ ခပ်ဖြည်းဖြည်း လျှောက်ထားတယ် ...
Since the diplomat was a clever scholar he addressed gradually.
အရှင်မင်းကြီး သဗ္ဗညုတဘုရားရှင်တို့မည်သည် ဘုရားမဖြစ်ခင်က တော်စပ်ခဲ့တဲ့ ညီအစ်ကိုသားချင်းတို့ကို ဘုရားအဖြစ်ရောက်တော်မူတဲ့အခါ ညီတော် နောင်တော်လို့ ခေါ်ဝေါ်ရိုးထုံးစံ မရှိပါ
King. When Ommiscience Buddha attained Buddhahood there is not custom to call his brother and relations of before attaining Buddha as brother.

ဘုရားရှင် အချင်းချင်းသာ ညီတော် နောင်တော်လို့ ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ် ...
Only Buddhas called as brother each other.

ရဟန်းတော်တွေဟာလည်း ရဟန်းမဝတ်ခင် လူဝတ်ကြောင်ဘဝက ညီတွေ အစ်ကိုတွေကို ရဟန်းဘဝရောက်တဲ့အခါ ညီတော် နောင်တော်လို့ မခေါ်ဝေါ်ကြပါ ...
The monks also do not call his brothers before he becomes monk in his human life as brother.

ရဟန်း သံဃာ အချင်းချင်းသာ ညီတော် နောင်တော်လို့ ခေါ်ဆိုကြပါတယ် ...

The monks call as brother only between each other.

ဒီလိုပဲ ထီးဖြူဆောင်း မင်းတို့ဟာလည်း သူလို ထီးဖြူမဆောင်းရသေးတဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကို အကြည်တော်ရယ်လို့ ခေါ်ဝေါ်လေ့မရှိပါ။

In this way, the kings who cover with white umbrellas have not habbit to call his relations who do not cover with white umbrella as friend.

ရွှေပေလွှာလည်း ပေးပို့ရိုးထုံးစံမရှိပါ၊ ထီးဆောင်းမင်းအချင်းချင်းကိုသာ အဆွေတော် အကြည်တော်လို့ ခေါ်ဝေါ်ပြီး ရွှေပေလွှာ ပေးဆက်ကြလေ့ရှိပါတယ်

There is also no custom to send gold palm-leaf. The king who cover white umbrellas call as friend between each other and send gold palm-leaf.

သံအမတ်ရဲ့လျှောက်တင်ချက်ကို ကြားရမှ တိုင်းခြားဘုရင်ဟာ စိတ်ဆိုးပြေတော်မူသွားတော့တယ် ...

When the king of foreign country heard the address of the diplomat he was not furious.

အင်း သံအမတ်ကြီးရဲ့လျှောက်တင်ချက်ဟာ သင့်တင့်လျောက်ပတ်ပါတယ် ..

Inn! The address of the diplomat is very reasonable.

တိုင်းခြားဘုရင်လည်း သံအမတ်ကြီးကို ချီးကျူးပြီး ဆုလာဘ်များစွာ ပေးသနားတော်မူသတဲ့။

The king of foreign country praised the diplomat and give many awards.

အဲဒီဖြစ်စဉ်မှာ ပညာရှိသံအမတ်ကြီးဟာ တိုင်းခြားဘုရင် သဘောပေါက်သွားစေဖို့ ဥပမာ ဥပမေယျတို့နဲ့ ဖြည်းဖြည်းချင်းရှင်းပြပြီး သူလိုရာရောက်ရှိသွားစေတာဟာ ရေစီးဖောင်ဆန် စကားမျိုးနဲ့ ပြောကြားလျှောက်တင်နိုင်လို့ပါပဲ ...

In this event the scholar diplomat explained the king of other country with similes graudually and reached his goal became he could address with waterflow and raft upstream speech.

အိုးတန်ဆန်ခပ်စကား
(4) Put in rice with suitable pot speech

ထမင်းချက်တဲ့အခါ အိုးနဲ့တန်ရုံ ဆန်ကို ခပ်ထည့်ပြီး ချက်ပါမှ နူးနူးနပ်နပ် အဆင်ပြေပြေ စားရမှုဖြစ်ပါတယ် ...

When you cook rice you must put rice with suitable pot and the rice is well cooked and you can eat tastefully.

ဆန်ကို အိုးနဲ့မမျှအောင် လေးလုံးချက်အိုးကို ဆန်ငါးလုံးခြောက်လုံး ချက်ရင် ထမင်းအိုးဆူတဲ့အခါ ပြည့်လျှံဖိတ်ကျကာ မနူးမနပ်ဖြစ်လျက် ထမင်းအိုး ပျက်စီးနိုင်ပါတယ် ...

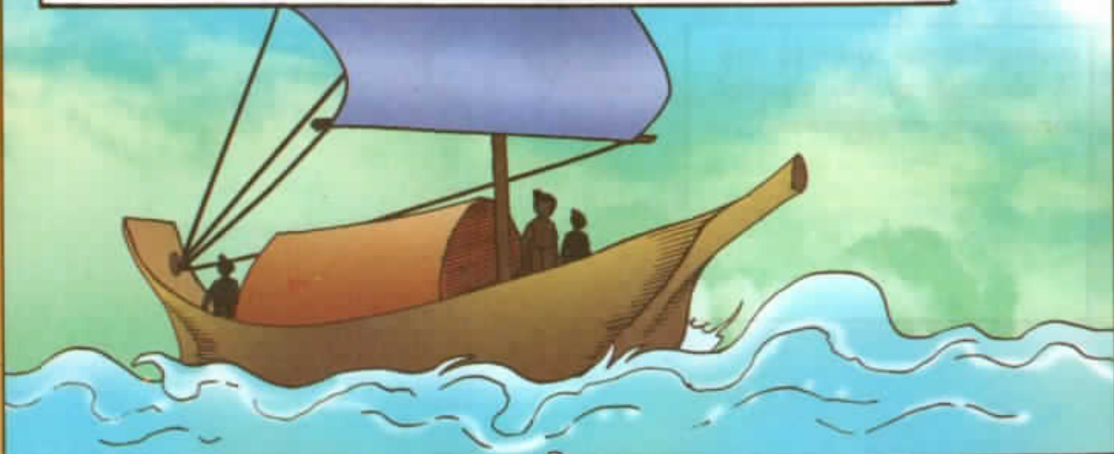
When you cook with pot which can suit for 4 tins of rice but you cook with this pot for 5 or 6 tins and when the rice pot is boiled it is over full and it will spill it will be uncooked and the rice pot will be destroyed.

ဒီလိုပဲ စကားပြောဆိုရာမှာလည်း မိမိလိုရာရောက်အောင် သင့်တင့်ရုံ ချင့်ချိန်ပြောဆိုမှသာ အဆင်ပြေပြေနဲ့ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်ပြည့်မြောက်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး စကားပြောဆိုတာဟာ အိုးတန်ဆန်ခပ်နည်းနဲ့ ပြောဆိုခြင်းပါပဲ။ ဥပမာအားဖြင့် ဖော်ပြရရင်တော့..

Like this when you speak you should speak just and fair to get your goal and your intention will be full conviently. Such speech is put in rice with suitable pot speech. For example...

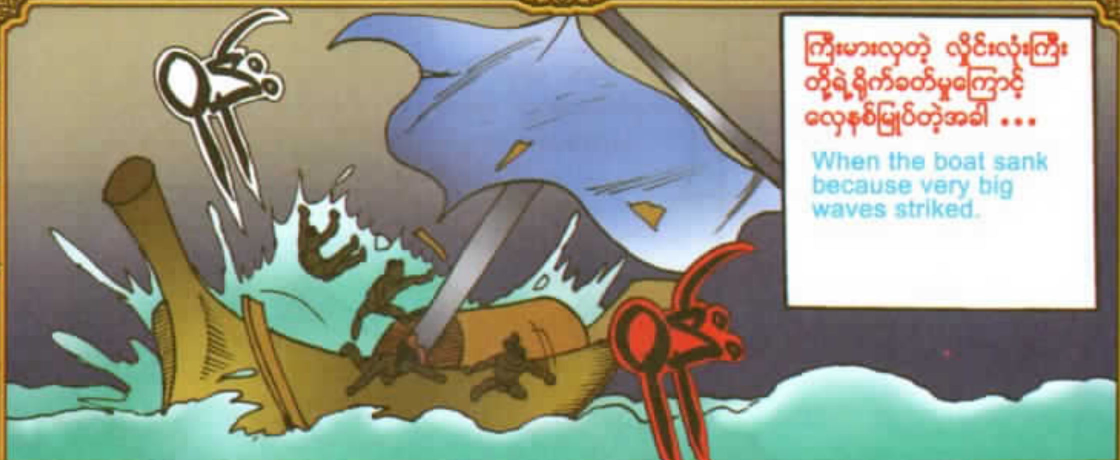

တစ်ခါတုန်းက သူဌေးသားတစ်ဦးဟာ သူငယ်ချင်းများနဲ့ ကုန်သွယ်ဖို့သွားရင်း မြစ်ကြီး တစ်စင်းကို ကုန်တင်လှေနဲ့ဖြတ်ရာမှာ ...
At one time a rich son went to deal with his friends and they corssed a big river by cargo boat.

မြစ်လယ်ရောက်တော့ လေမိုးထန်လာပြီး ..
When they arrived middle of the river there became a big storm.
Wall
Wall

ဟာ လှိုင်းတွေကြီး လာပြီဟေ့ သတိထား သတိထားကြ
Har! Bigger wave. Take care. Take care.

သူဌေးသားဟာ ပျဉ်တစ်ချပ်ကို ဖက်တွယ်ရင်း ရေစီးအတိုင်း မျောပါခဲ့ရာက ...

The rich son floated holding a timber.

တစ်ညတာလုံး မျောလာ
ပြီးမှာတော့ သတိလစ်
သွားရှာတော့တယ် ...

After floating for the
whole night he was
uncautious.

နောက်နေ့နံနက်မှာတော့ လေမိုး ကင်းရှင်းစွာ သာယာနေပြီး လူငယ် လေး သုံးဦးဟာ မြစ်ကမ်းနားမှာ ကစားနေကြစဉ် ပါပဌေးအောင် ဆိုတဲ့ လူငယ်က မြစ်လယ်မှာ မျောလာတဲ့ သူဌေးသားကို တွေ့မြင်သွားတော့တယ်။
The next day morning the weather was pleasant without storm and rain and the three young men were playing at the side of the river. Then Parpa Htay Aung saw the rich son floating in the middle of the river.
ဟင် ဟိုမှာ လူတစ်ယောက် မြစ်ထဲ မျောလာပါလားကွ
Hin! There is a man floating in the river.

ဟာ ဟုတ်တယ် ဗျဂ္ဃဇော်မိုးရေ သတိလက်လွတ် ဖြစ်နေပုံရတယ်ကွ၊ ပျဉ်ချပ်ကို ဖက် တွယ်ထားရာက လွတ်သွားရင်တော့ သေမှာပဲ
Yes. Byagga Zaw Moe. He seems unconscious. If he frees from the timber holding, he will die.

ငါတို့ သွား ဆယ်မှဖြစ်မယ်
We must rescue him.
ငါ သွားဆယ် မယ်ကွာ
I will rescue him.

သူဌေးသားကို ဆယ်ယူ
လာတော့တယ်။

rescued the rich son.

ကမ်းပေါ်ရောက်တော့ သူဌေးသား
ဟာ အသက်လုံးဝမရှူတော့ရုံမက

When they arrived the side of river the rich son didn't breath at all.

မောင်ဝဏ္ဏလေးက ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်းအတိုင်း ပါးစပ်ချင်းတေ့မှုတ်ပြီး သူဌေးသားအသက်ရှူ လာအောင် ကြိုးစားကြည့်တယ် ...
Maung Wonna blew with mouth to mouth as the first treatment method and he tried to breath for rich son.

ပြီးတော့ သူဌေးသားရဲ့ရင်ဘတ်ကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့ဖိဖိပေးတယ်။ အဲဒီလို ကြိုးစားပြုလုပ်ပေးရာက ခဏနေတော့ ...
And then he pressed the rich son's breast with his two hands. So in a mean while

ဟော ဟော အသက်ရှူလာပြီကွ
Huh! Huh! He starts to breath.
ဟာ နှလုံးပါ ပြန်ခုန်လာပြီဟေ့၊ ဒီလူ မသေတော့ဘူး။ မသေတော့ဘူးကွ ..
Har! His heart beats again. This man won't be die. This man won't die.

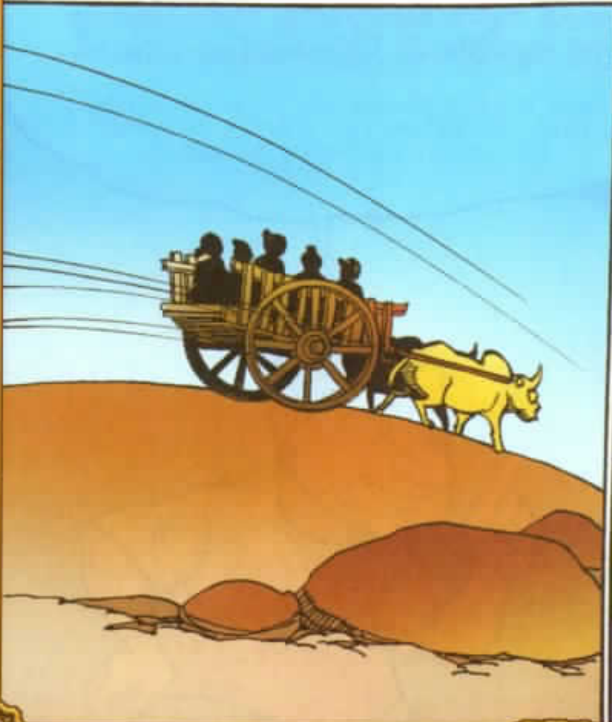
သူဌေးသားဟာ သတိကောင်းစွာ ရလာတယ်ဆိုရင်ပဲ သူ့ကို ဘယ်လိုကယ်တင်လိုက်ကြတယ်ဆိုတာ သိသွားပြီး ...

When the rich son became well conscious he knew how he was rescued.

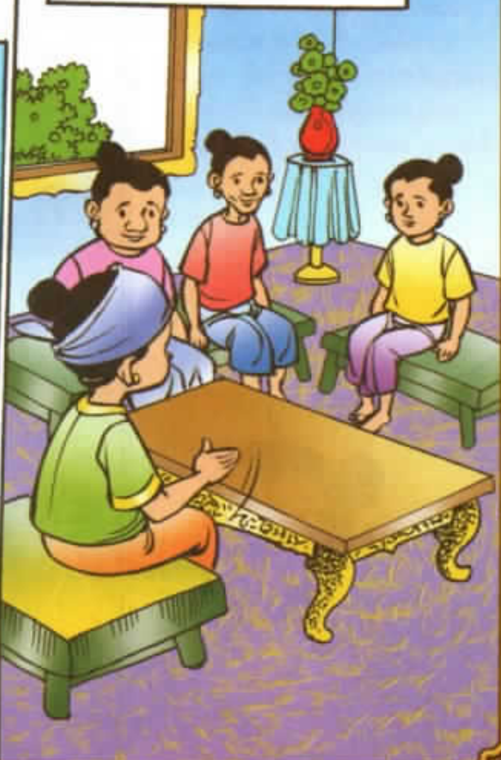
ဒါနဲ့ နွားလှည်းတစ်စီးငှားပြီး သူဌေးသားရဲ့ရပ်ရွာဆီ လိုက်ပါသွားကြတယ် ...

Then they hire the bullock cart and they followed to the rich man's place.

သူဌေးသားရဲ့အိမ်ရောက်တဲ့အခါ

When they arrived the rich man's house.

ကဲ ခင်ဗျားတို့ကို
ကျေးဇူးတုံ့ပြန်တဲ့အနေနဲ့
အသပြာငါးထောင်စီနဲ့
ဂါဝရပြုပါတယ်ဗျာ
I give you five thousand coins each for your gratitude respectfully.

သူဌေးသားဟာ
အသပြာ ငါးထောင်
ထုပ် ကိုယ်စီပေးလိုက်
ပြီးတဲ့နောက် ...
After the rich son gave five thousand each.

ကဲ လိုတာ
ထပ်တောင်းကြပါဗျာ
You can ask again what you want.

ဒီမှာ ကျုပ်က ခင်ဗျားရေထဲမျော
လာတာကိုမြင်လိုက်တာဗျ၊ ကျုပ်
သာမမြင်ရင် ခင်ဗျားဘဝဟာ
မတွေးဝံ့စရာပဲ၊ ဒါကြောင့် ကျုပ်ကို
အထူးကျေးဇူးဆပ်သင့်တယ်၊
ဒီတော့ ရတနာအိုးတစ်လုံးပေးဗျာ..
Here. I first saw you were floating. If I didn't see your life is even not to dare thinking. You should specially return my gratitude. So give me a jewel pot.

ဒီမှာ သူက ခင်ဗျားကို တွေ့တာ
မှန်ပေမယ့် ကျုပ်က ရေထဲကူးခတ်ပြီး ဆယ်တင်ခဲ့ရတာဗျ၊
ဒါကြောင့် ကျုပ်ကိုပိုပေးပါ၊ ပြည်တန်ပတ္တမြားတစ်လုံးပေးပါ..
Here. It is true he saw you but I swam in the river and rescued you. So give me more. Give me a ruby that values nation.

ကောင်းပါပြီ
All right.

သူဌေးသားဟာ ပါပဌေးအောင်ကို အဖုံးဖုံးချိတ်ပိတ်ထားတဲ့ အိုးတစ်လုံး ပေးတယ် ...
The rich son gave Parpa Htay Aung a covered and sealed pot.

ဗျဂ္ဂဇော်မိုးကိုတော့ ချိတ်ပိတ်ထားတဲ့ ယွန်းသေတ္တာငယ်လေး တစ်လုံး ပေးတယ် ...
He gave Byagga Zaw Moe a small sealed lacquered box.

ခင်ဗျားတို့အိမ်ရောက်မှ ဖွင့်ကြည့်ကြပါဗျာ၊ ကိုဝဏ္ဏကရော
Please open when you arrive your homes. What about Ko Wonna?

သင့်တင့်တာပဲ ပေးပါဗျာ
Give me suitable thing.

ကောင်းပြီ အသပြာတစ်သိန်း ထပ်ယူဗျာ
All right. Please take one lakh coins again.

ပါပဌေးအောင်ဟာ သူ့အိမ်ပြန်ရောက်လို့ ချိတ်ကိုခွာပြီး အိုးအဖုံးကိုဖွင့်ကြည့်လိုက်ရာ

When Parpa Htay Aung arrived his house he removed the seal and open the pot cover.

ဗျဂ္ဃဇော်မိုးလည်း သူ့အိမ်ပြန်ရောက်လို့ ချိတ်ကိုခွာပြီး ယွန်းသေတ္တာလေးကိုဖွင့်ကြည့်တဲ့အခါ ပတ္တမြားအတု တစ်လုံးအပေါ်မှာ ကပ်ထားတဲ့စာကို ဖတ်ရတော့တယ် ...

When Byagga Zaw Moe also arrived his home and removed and opened the lacquered box he read the letter stamped on a imitation ruby.

ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့စကား

Rub oil pestle speech

ဆီကြိတ်တဲ့အခါ မြေပဲတို့ နှမ်းတို့ကို ထုထောင်းပြီး ကျည်ပွေ့နဲ့ထပ်ကာထပ်ကာ အဖန်ဖန် ပွတ်ကြိတ်ခြင်းအားဖြင့် ဆီထွက်လာမှာဖြစ်ပါတယ် ...

When you grind for oil you pound ground nuts and sesame and by recurring grinding with pestle the oil is produced.

အဲဒီလိုပဲ စကားပြောဆိုတဲ့အခါမှာ မိမိလိုရာအချက်ကို အထပ်ထပ်အခါခါ ထည့်သွင်းပြောကြားခြင်းအားဖြင့် တစ်ဖက်လူဟာ မိမိရဲ့စကားကို ယုံကြည်လက်ခံလာစေပါတယ် ...

Like this when you speak you include your idea recurring and other party will believe your words.

တစ်ခါတုန်းက အင်းဝဘုရင်မင်းကြီး စွာစော်ကဲဟာ စေတီတစ်ဆူ တည်တော်မူတဲ့အခါ ...

Once upon a time when Inwa king Swa Saw Ke built a pagoda.

ပိန္နဲတိုင်ကို ဘယ်လိုသစ်
မျိုးနဲ့လုပ်ရင် ကြာရှည်ခံ
ပြီး နိုင်ခံ့လှပမလဲလို့ သိ
ချင်တာနဲ့ ...

Since he wanted to know which kind of timber is long term resistance and presentable for jack fruit pole.

ပညာရှိအမတ်ကြီး ဘိုးရာဇာနဲ့ ပညာရှိအမတ်အချို့ကို မေးမြန်းတော်မူတယ်။

He asked scholar head Bo Yar Zar and some shcolars.

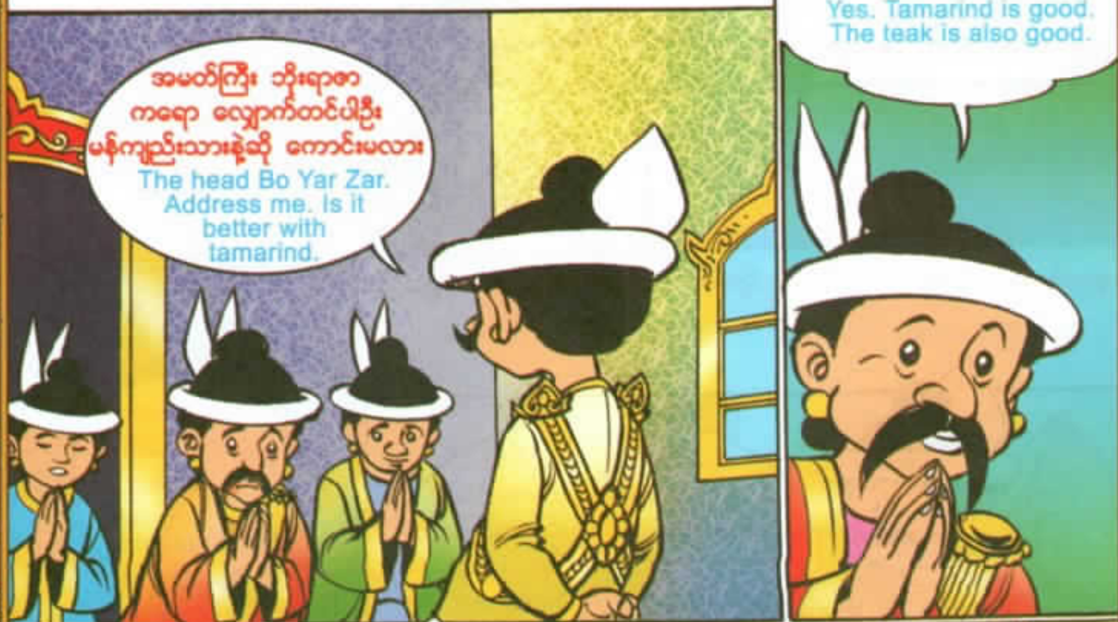

အခြားအမတ်တွေက မင်းလိုလိုက် မင်းကြိုက်စေဆိုတဲ့စကားအတိုင်း ဘုရင်ကြီးရဲ့အယူအဆကို မဆန့်ကျင်ဝံ့ကြဘဲ မန်ကျည်းသားကောင်းကြောင်း လျှောက်ထားကြတယ်။ ဘိုးရာဇာကတော့ ခပ်မဆိတ်နေတယ်။

As the words 'for the king's favour and king likes' other heads dared not against the kings assumption and they addressed that tamarind was good. But Bo Yar Zar was silent.

ပြောပါဦး အမတ်ကြီးတို့
Tell heads.

မှန်ပါ ကောင်းပါတယ်ဘုရား
Yes. True. Good Lord.

မှန်ပါ ပျဉ်းကတိုးသားလည်း ကောင်းပါတယ်၊ ကျွန်းသားလည်း ကောင်းပါတယ်
Yes. With ironwood tree is good. The teak is also good.

အင်း ရှားနှစ်သား နဲ့ရော ရှားနှစ်သားက အင်မတန် ခိုင်ခန့်တာက လား။ မကောင်းလားကွယ့်
Is it better with Acacia catechu. The cutch is very hard. Is it good?

မှန်ပါ ကောင်း ကြောင်းပါ ဘုရား
Yes. True. Very good. Lord.

ဒီလိုနဲ့ ဘိုးရာဇာဟာ ဘုရင်ကြီးက ဘယ်သစ်သားကိုပြောပြော အဲဒီသစ်သားလည်းကောင်းသလို ကျွန်းသား လည်းကောင်းကြောင်း ထပ်ကာထပ်ကာ လျှောက်တင်နေသတဲ့။ ဒါကို ဘုရင်ကြီးက ရိပ်မိသွားတယ်။

In this way the king said for whatever timber Bo Yar Zar recurred the address that as that timber was good the teak is also good.

အင်း ဒီပြင်အမတ်တွေဟာ
ငါ့ရဲ့အယူအဆ ဆန္ဒမှန်သည်
မမှန်သည် အပထားပြီး ငါ့ရဲ့အလို
အတိုင်း ရောယောင်ပြီး ကောင်းကြောင်း
ချည်းလျှောက်တင်နေကြတယ်..
Inn! Other heads keep away truth or falsehood for my assumption and they are muddle for my favour they always address that my opinion is good.

ဖော်လို Follow
လိုက်တဲ့အမတ်တွေလေ
They are heads to follow.

အမတ်ကြီး ဘိုးရာဇာက
တော့ သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်ဖြစ်
တဲ့ငါ့ရဲ့အယူအဆကို မဆန့်ကျင်ဝံ့
ပေမယ့် ငါ့ကိုလည်း ဆန့်ကျင်ရာ
မရောက်အောင် ကျွန်းသားနဲ့လည်း
လုပ်စေချင်တဲ့အတွက် ..
Although the head Bo Yar Zar dares not my assumption because I am monarch not to against me and he also wants to make with teak.

အဲဒီဖြစ်စဉ်မှာ အမတ်ကြီး ဘိုးရာဇာဟာ သူ ယူဆထင်မြင်တာကို အထပ်ထပ်အခါခါ လျှောက်တင်ခြင်းဖြင့် ဘုရင်ကြီး လက်ခံလာအောင် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းဟာ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ စကားပြောနည်းကို သုံးခဲ့ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။

In this event the head Bo Yar Zar recurred addressing of his assumption to be accepted by the king because he used rub oil pestle speech.

ဆင်ဝှေ့ရန်ရှောင်စကား

Elephant tosses and avoid danger speech

အင်အားကြီးမားလှတဲ့ ဆင်က ဝှေ့ဖို့လာပါက တည့်တည့်အတိုးခံရင် အန္တရာယ်ကြီးမားလှတယ်။ ဒါကြောင့် ကွေ့ရှောင်ရမှာပါပဲ။

If very strong elephant comes to toss it is very dangerous to meet directly. So you must turn and avoid.

လွတ်အောင် ပြေးမှ

I must run to get free.

အဲဒီလိုပဲ မိမိအတွက် အန္တရာယ်ကြီးစွာကျရောက်စေမယ့် စကားကို မဆိုဘဲ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း လိမ္မာပါးနပ်စွာ ရှောင်လွှဲပြောရမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒါဟာ ဆင်ဝှေ့ရန်ရှောင်စကားပြောနည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာအနေနဲ့ တင်ပြရရင် ...

Like this you don't speak to be dangerous on you and you should cleverly to get free and avoid. This is elephant tosses and avoid danger speech. To put up as an example...

ဟိုး လွန်လေပြီးတဲ့အခါက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ မာနကြီးပြီး ခက်ထန်တဲ့ အိမ်ရှေ့မင်းသားတစ်ပါးဟာ ရှောမ ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ်စေတယ်။

Long Long ago there was a very proud and harsh prince in a country and he ordered to build an enormous monastery building.

အတ္တမာန ကြီးလှတဲ့ အဲဒီမင်းသားဟာ သူ့ရဲ့နောင်တော် ဘုရင်ကြီး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားတဲ့ ကျောင်းတွေထက် သူ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းတဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးက ပိုပြီးခံ့ညား အောင် ဂရုစိုက်ကြပ်မတ်ခဲ့တယ်။

That very selfish prince took care and managed to build the monastery he constructed and donated was grander than the monasteries his brothers constructed and donated.

သူဟာ ကျောင်းကြီးရဲ့အောက်ခြေ က တိုင်တွေကိုရွှေချစေတယ်။

He built the bottom poles of the monastery with gold.

တစ်နေ့မှာတော့ မြို့ဝန်မင်း ဟာ မြို့ထဲအနှံ့လျှောက် ကြည့် စစ်ဆေးရင်း ...
One day the head of town went round through the town and checked.

အိမ်ရှေ့မင်းသား ဆောက်လုပ်ထားတဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးကိုပါ ဝင်ရောက်စစ်ဆေးကြည့်ရှုတဲ့အခါ ...
When he also went to the monastery the prince built and examined.

ဟ ကျောင်း အောက်ကတိုင်တွေကိုပါ မြေကြီးအထိ ရွှေချထားပါလား
Ha! The poles under monastery are built with gold to the earth.

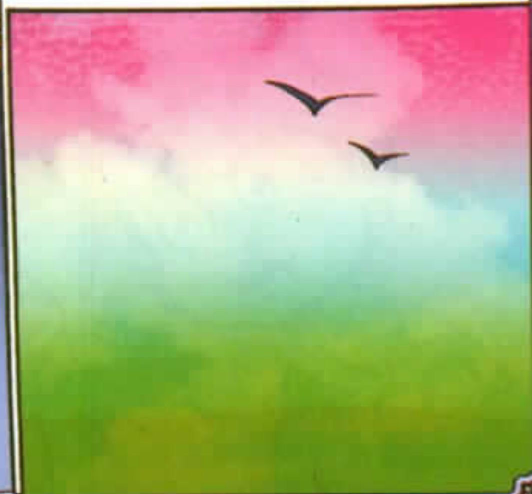

မြို့ဝန်မင်းဟာ မသင့်လျော်တဲ့ အနေအထားဖြစ်
တဲ့အတွက် အိမ်ရှေ့မင်းကို မပန်ကြားဘဲ ရွှေ
တွေကို ဖျက်ခိုင်းလိုက်တယ် ...

Since it was not proper deed the head
of the the town did not inform the
prince and made the gold destroy.

အိမ်ရှေ့မင်းဟာ ဆောက်လုပ်ပြီးစီး ပြီဖြစ်တဲ့ သူ့ရဲ့ကျောင်းတော်ကြီးကို ကျေနပ်အားရစွာ လာကြည့်တဲ့အခါ
When the prince came and saw the monastery finished with great satisfaction.
ဟာ ကျောင်းတိုင်တွေမှာ ရွှေတွေမရှိတော့ပါလား
Har! There is not gold left in the monastery poles.

ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဟင် ပြောကြစမ်း
How happens? Tell me.

မှန် မှန်လှပါ မြို့ဝန်မင်းရဲ့အမိန့်ကြောင့် ဖျက်လိုက်ရတာပါ
Yes. True. We have to destroy by the order of the head of the town.

မင်းချင်းတို့လည်း မြို့ဝန်မင်းကို ပြေးခေါ်ရတော့တယ် ...
The king's attendants had to run and call.

မြို့ဝန်မင်းရောက်လာ တဲ့အခါ ...
When head of the town arrived.

ဒေါသအမျက်ခြောင်းခြောင်း
ထွက်နေတဲ့ အိမ်ရှေ့မင်းဟာ
ဆောင်ဓားကို ထုတ်ပြီး
ကြိမ်းတော့တယ်။

Very furious prince took out his sword and scolded.

မြို့ဝန် သင်ဟာ
ကျုပ်ရဲ့ကောင်းမှုကို ဖျက်လို
ဖျက်ဆီးလုပ်တဲ့အနေနဲ့

Town head. As you destroy my merit.

ဒီကျောင်းတိုင်က
ရွှေတွေကို ဖျက်ခိုင်း
တယ်ပေါ့ ဟုတ်လား

You made the gold poles destroy. Is it true?

ဘာဖြစ်လို့ ဖျက်ခိုင်း
ရတာလဲပြောစမ်း။ ကျိုးကြောင်း
မဆိုင်လို့လို့ကတော့ ဇက်ပြုတ်ပြီသာ
မှတ်ပေရော့ ...

Why did you make the pole destroy? Tell me. If the reason is not reliable your neck will be cut. Remember.

မြို့ဝန်မင်းလည်း အမှန်အတိုင်း လျှောက်တင်ရင်း အသက်ဘေးနီးလှတဲ့ အတွက် လိမ္မာပါးနပ်စွာ ရှောင်လွှဲလျှောက်တင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

If the town head addressed the truth it was very near for death so he decided to avoid the truth and address cleverly.

ဒါကြောင့် အခုလို
အိမ်ရှေ့စံဘဝမှာ ကျောင်းတိုင်
တွေကို မြေသားအထိတိုင် ရွှေချခဲ့ရင်
So now as you are prince
you build the poles with
gold till the earth

နောင် အထွတ်အမြတ်ကို
ရောက်တော်မူတဲ့အခါ ထူးထူး
ခြားခြား ရွှေပိန်းချ လှူဒါန်းမှုမျိုး မပြု
နိုင်အောင် ဖြစ်သွားပါမယ် ဘုရား
and then when you are the
crowned head it will happen
that you cann't perform
such strange donation
with gold poles.

အဲဒီအခါ အရှင့်သားဟာ
ဘုရင်ဖြစ်လာပေမယ့် ဘာမှ
ထူးထူးခြားခြား မလှူဒါန်းနိုင်ပါဘူးလို့
ပြည်သူပြည်သားတို့ ထင်မှတ်သွားမယ်
ဘုရား
Then the people of the country
will think that though you
become king you cann't
donate nothing
is strange.

မဟော်သဓာကလည်း
လျှောက်တင်တယ်။

Mahawthadar also addressed.

ဥစ္စာရှိသူဟာ နာမကျန်းဖြစ်တဲ့အခါ
ဆေးပညာ ဟူးရားတတ်ကျွမ်းသူ
ပညာရှိတို့ထံမှာ ဆည်းကပ်ကာ
ကုသမှုခံယူရမြဲပါဘုရား။ ဒါကြောင့်
ပညာရှိသူဟာပိုမြတ်ပါတယ် ဘုရား

When the rich man is ill he
has to approach the medical
expert and accept cure.
So man of wisdom is higher.

ကဲ ဘယ်လိုလဲ
အမတ်ကြီး ပညာရှိသူက
ပိုမြတ်တယ် ဆိုပါလား..

How about you?
Head. He says the
man of wisdom
is higher.

မဟော်သဓာဟာ
အမိနို့နံ့ပင် မစင်သေးတဲ့
သူငယ်နုပ်စားမျှသာရှိသေးတော့
လောကအကြောင်း ဂဃနဏ
မသိနိုင်သေးပါဘူး ဘုရား

Mahawthada is so young
that his mother's breast
feeding smell can still
get. So he cann't know
about the human
world detail.

ငှက်အပေါင်းဟာ
အသီးအပွင့်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့
သစ်ပင်ကိုမှီခိုရသလို ဥစ္စာရှိသူထံမှာ
လူအပေါင်း မှီခိုစားရမြဲပါ၊ ဒါကြောင့်
ဥစ္စာရှိသူသာ မြတ်ကြောင်း ထင်ရှားလှ
ပါတယ် ဘုရား ...

As birds have to depend on the
flourishing trees the human
have to depend and serve
to the rich men. So the
rich man is higher.

ဒါကြောင့် ပြည်သူ
ပြည်သားတို့ အဲဒီလို စကားတင်
မဆိုနိုင်အောင် မြေသားထိတိုင်ရောက်နေတဲ့
ရွှေတွေကို ဖျက်မိုင်းလိုက်ရတာပါ ဘုရား
Therefore not to say so for the
people I ordered to destroy
the gold reached till
the earth.

နောင် အရှင့်သား ထီးနန်း
စိုးစံတဲ့အခါသမယကျမှ ဒီကျောင်း
တော်ကြီးရဲ့အောက်ခြေတိုင်တွေကို
ရွှေပိန်းချပြီး ထူးထူးခြားခြား ကောင်းမှု
တော်ကြီးအဖြစ် လှူဒါန်းတော်မူပါ ဘုရား
In future when you rule, please
build this monastery bottom
pole with gold strangely
and donate.

ဒါမှ ပြည်သူ
ပြည်သားအပေါင်းက
အရှင့်သားကို အံ့ဩချီးကျူး
ကြမှာပါ ဘုရား
Then all of the people
will surprise and
praise you.

မြို့ဝန်မင်းက လိမ္မာပါးနပ်စွာ လျှောက်တင်လိုက်တဲ့အခါ အိမ်ရှေ့မင်းဟာ စိတ်ဆိုးပြေသွားတဲ့အပြင် ..

When the town head addressed the prince was appeased.

ဩော်
လက်စသတ်တော့
မြို့ဝန်ဟာ ငါ့ရဲ့အကျိုးကို
ရှေ့ရှုလုပ်ဆောင်ခဲ့တာပါလား။
ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ
Aw! As the conclusion
town head performed
considering my benefit.
Good. Good.

အဲဒီလို အိမ်ရှေ့စံမင်းသား အမျက်ပြေသွား
အောင် ကွေ့ရှောင်ပတ်ပြီး လျှောက်တင်ခဲ့တဲ့
မြို့ဝန်မင်းရဲ့စကားဟာ ဆင်ဖော့ရန်ရှောင်စကား
ပဲ ဖြစ်ပါသတဲ့ကွယ်။
In such way town head addressed to
be appeased for prince and his address
was elephant tossed and avoid danger
sppech.

တောင်သူယာခုတ်စကား
Farmer cuts the farm speech

တောင်သူတို့ဟာ ယာခုတ်ကြတဲ့အခါ တောချုံသစ်ပင်ငယ်တွေကို စင်ကြယ်အောင် ရှင်းလင်းခုတ်ထွင်ပြီးမှ သစ်ပင်ကြီးတွေကို ခုတ်လှဲသလို စကားငယ်များကို ဦးစွာ ပြောဆိုပြီးမှ ...

When the farmer cuts their farm they cut the small bushes and trees to be clean first and after that as they cut the big trees after you speak small words and

အရေးပါတဲ့စကားကြီးကို ထိမိစွာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပြောခြင်းဟာ တောင်သူယာခုတ် စကားပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် တင်ပြရရင်

you speak the important words masterfully is farmer cuts the farm speech.

တစ်နေ့မှာ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးဟာ ဘုရားလောင်း မဟော်သဓာနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ဖက်ဖြစ်တဲ့ သေနက
အမတ်ကြီးတို့ကို ပရိသတ်ပိုလ်ပုံအလယ်မှာ မေးခွန်းတစ်ခု မေးတော်မူလေတယ်။

One day king Widayhayit asked a question future Buddha Mahawthadar and his rival head Thaynaka among the audience.

အဲဒီအခါ သေနက အမတ်ကြီးက ဦးစွာလျှောက်တင်တယ်။

Then head Thaynaka addressed first.

မြင့်မိုရ်မမမစာပေ

မဟော်သဓာကလည်း၊
လျှောက်တင်တယ်။

Mahawthadar also addressed.

ဥစ္စာရှိသူဟာ နာမကျန်းဖြစ်တဲ့အခါ
ဆေးပညာ ဟူးရားတတ်ကျွမ်းသူ
ပညာရှိတို့ထံမှာ ဆည်းကပ်ကာ
ကုသမှုခံယူရမြဲပါဘုရား၊ ဒါကြောင့်
ပညာရှိသူဟာပိုမြတ်ပါတယ် ဘုရား၊

When the rich man is ill he has to approach the medical expert and accept cure. So man of wisdom is higher.

ငါ့သား
မဟော်သဓာကရော
ဘာများပြောချင်သလဲကွယ့်

My son. Mahawthadar.
What do you want to say?

မှန်ပါ ဥစ္စာရှိသူထံ
ဝိုင်းအုံကြတယ်ဆိုတာ အစာရှိရာကို
ဝိုင်းအုံလာတဲ့ခွေးငတ်တွေလို ခဏတာမျှ
ချမ်းသာရာရဖို့ အသိမျိုးပဲ ရှိပါတယ် ဘုရား။
သံသရာအတွက် မျှော်ခေါ်တွေးမြင်မှု မရှိကြပါဘူး။

Yes. Gathering to the rich man is as the starving dogs gather to the place of food they only have the knowledge to get rich for a while. They have no consideration for future existence (Sansara).

ဥစ္စာကိုသာ လိုလားပြီး
ဥစ္စာသာရှိ ပညာမရှိသူ လူမိုက်တို့ဟာ
ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ခွဲခြားမမြင်နိုင်ကြတဲ့
အတွက် အကုသိုလ်အမှုတွေကို ထပ်ကာထပ်ကာ
ပြုမိ မှားပြီးအပါယ်ငရဲကျရောက်ရတတ်ပါတယ် ဘုရား။

They desire only things and they have only properties but not have knowledge, stupid persons cannot differentiate and see about the merit and sin so they recur wrong deeds and they will have to go to hell.

ဉာဏ်ပညာနဲ့ပြည့်စုံသူသာလျှင် မှားမှန် ကောင်းဆိုး ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်ပြီး အကုသိုလ်အမှုကို ရှောင်ကွင်းလို့ ကုသိုလ်တရား ပွားများနိုင်ကြတဲ့အတွက် ဘဝတာ ပြီးဆုံးချိန်မှာ ကောင်းရာသုဂတိ လားကြရပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် ဥစ္စာရှိသူထက် ပညာရှိသူက ပိုမြတ်ပါတယ် ..

Only man of wisdom can see and differentiate the wrong, the right, the good, the bad, the merit and the sin and so they avoid the sin and increase the merit. Then after the life ends they have to go to good places. So man of wisdom is higher than the rich man.

အရှင်မင်းကြီး မဟော်သဓာဟာ လူကယ်ငယ် အသိမကြွယ် အတွေ့အကြုံနည်းသေးတော့ မမြင်မစမ်းနဲ့ ဆင်ကန်းတောတိုး လျှောက်ပြောနေတာပါ ဘုရား

King. Mahawthadar is young and has not rich knowledge and has low experience so he address without seeing as blind elephant pushes the forest.

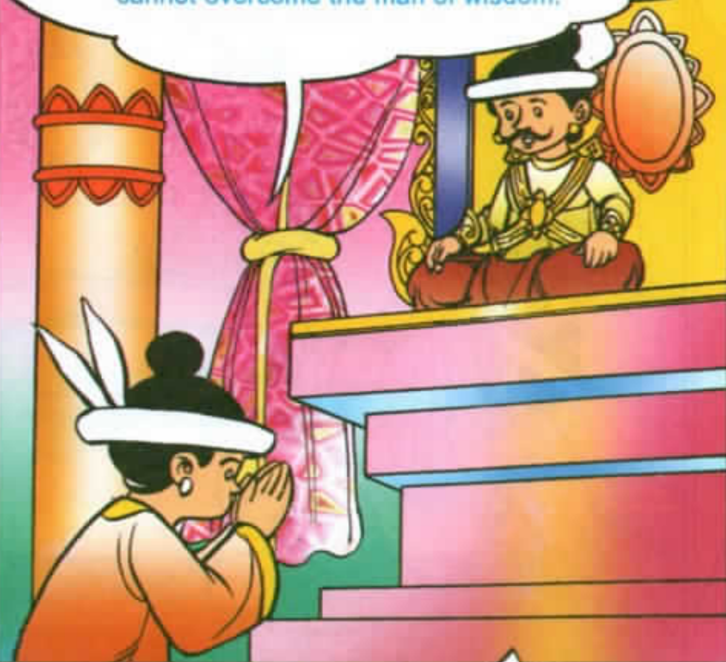
မဟော်သဓာရဲ့ လျှောက်တင်ချက်က ကျိုးကြောင်း ခိုင်လုံလှပါလား အမတ်ကြီးတို့ရဲ့

The heads. Mahawthadar address is very reliable reasons.

မြစ်ကြီးငါးသွယ်
မြစ်ငယ်ငါးရာတို့ဟာ နောက်ဆုံးတော့
မဟာသမုဒ္ဒရာထဲ စီးဝင်ရသလို လူအပေါင်း
ဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် ဥစ္စာ
ရှိသူထံမှာပဲ ခစားနေရတာ နေရာတကာမှာ
တွေ့နိုင်ပါတယ် ဘုရား
As five big river and five hundred
small rivers have to flow to great
ocean eventally people have
to serve to the rich men
for life living and it is
seen everywhere.

ရှေးအခါက အင်မတန်
ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ ဂေါဝိန္ဒသူဌေးဟာ
ခံတွင်းကနေ မကောင်းတဲ့အရည်တွေ ကျနေတော့
သူ့ထံ ခစားနေကြတဲ့ နတ်သမီးတမျှ လှပကြတဲ့
မိန်းမပျိုလေးတွေက ကြာညိုပန်းတို့နဲ့အလှည့်ကျ
သုတ်ပေးကြပါတယ်၊ ဒါကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ဥစ္စာရှိသူသာ
မြတ်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ် ဘုရား
Once upon a time from the mouth of very rich
man, Gawwainda the bad liquid was flowing
and so the very beautiful girls as angels
rubbed with brown lotus by turn.
From this point it is obvious that
only the rich man
is high.

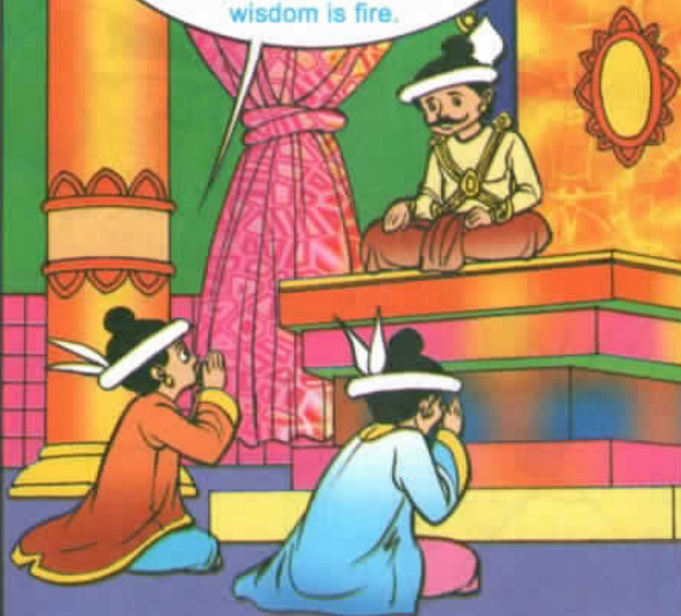

ဘယ်လိုလဲ သားတော်
မဟော်သဓာရဲ့ အမတ်ကြီးရဲ့
တင်လျှောက်မှုဟာ သာဓက
အထင်အရှားနဲ့ပါလား
How about my son,
Mahawthadar. The head's
address is with distinctive
example.

သေနက အမတ်ကြီးဟာ လူဆိုးလူမိုက်ပါ ဘုရား။ မဟာသမုဒ္ဒရာရဲ့
ရေဟာ ကမ်းကိုရောက်ရင် ကမ်းကိုမလွန်ဆန်သာဘဲ ကမ်းခြေမှာပဲ
သေဝပ်ရသလို ဥစ္စာသာရှိပြီး ပညာမဲ့သူတို့ဟာ ပညာရှိသူတွေကို
ကျော်လွှားနိုင်ခြင်း မရှိပါဘူး ဘုရား ..
King head Thaynaka is lawless and stupid person. When the ocean water reaches the shore it cann't to against the shore and has to docile on that shore and so also the rich man without wisdom cannot overcome the man of wisdom.

သဘင်ပွဲအလယ်မှာ
ပညာရဲရင့်ပွဲလယ်တင့်ဆိုသလို
ပညာရှိသူတို့သာ အနှစ်သာရ
ရှိတဲ့စကားကို ဟောပြောနိုင်ကြပြီး
ပွဲလယ်တင့် လူရာဝင်စမြဲပါ ဘုရား။
ဥစ္စာသာရှိပြီး ပညာမရှိသူတို့ဟာ
လျှာမရှိတဲ့ ငါးလိုဆိတ်ဆိတ်နေကာ
ချောင်ကပ်နေရစမြဲပါ ဘုရား
Among the ceremonies as the brave wisdom is proper among the ceremonies only the man of wisdom can preach the meaningful essence of words. The rich man have not knowledge are ignored silently as the fish without tongue.

အမတ်ကြီး ဥပမေယျ
အဖြစ် တင်လျှောက်တဲ့ ဂေါဝိန္ဒသူဌေး
ဟာ ဘယ်လိုပဲ ဝတ်ကောင်းစားလှဝတ်ပြီး
လက်ဝတ်ရတနာတွေဆင်မြန်းထားပေမယ့်
ပွဲလယ်တင့်နိုင်ပါ့မလား ဘုရား
For the rich man Gawwainda addressed as example of the head how he wore the fine clothes and jewels can he proper for the ceremony?

ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းထဲမှာ ဥစ္စာပစ္စည်းများစွာ
ရှိသည့်တိုင် ဆီမီးအလင်းနဲ့သာ
ဥမင်အတွင်း ဝင်ရောက်ရှာဖွေနိုင်ပြီး
ဥစ္စာကိုရယူနိုင်မှာပါ ဘုရား
Even though there are many properties in the tunnel but one can search in the tunnel with the light of candle and take the properties.

ဥစ္စာသာရှိပြီး ပညာမရှိသူဟာ
ဆီမီးနဲ့တူတဲ့ ပညာကင်းနေပါက
ချမ်းသာမှုအမှန်ကို မတွေ့ရှိနိုင်ပါဘုရား
ဒါကြောင့် ပညာရှိသူသာ ပိုမြတ်ကြောင်း
လျှောက်ထားဝံ့ပါသည် ဘုရား ..
The rich man has no wisdom is lack of knowledge which is same as light can not find the true wealth. So the man of wisdom is fire.

အိမ်း ဒါလည်း
ဟုတ်သား။ သေနက
အမတ်ကြီးရေ ဒီတစ်ခါတော့
သင်ရှုံးပြီ ထင်ပါရဲ့ ..
Ein! It is also true. Head Thaynaka. I think you loose at this time.

အဲဒီအခါ သေနကအမတ်ကြီး
ဟာ ကောက်ကျစ်စွာ
ပြုံးလိုက်ပြီး ..
At that time head Thaynaka smiled wickedly.

မှန်ပါ ပညာရှိသူသာ
ပိုမြတ်ပါတယ်၊ ပိုမြတ်ပါတယ်လို့
အဖန်ဖန်အခါခါ ရွတ်အတင်း တင်လျှောက်နေ
တဲ့ ပညာရှိသုခမိန် မဟော်သဓာကိုယ်တိုင်
တိုင်းပြည်အလုံးကို ပိုင်ဆိုင်ကြွယ်ဝတဲ့ အရှင်မင်းကြီး
ရဲ့ထံမှောက်မှာ ပျပ်ဝပ်စွာ ခစားနေရတာဟာ
လက်ငင်းလက်တွေ့ပေမို့
Mahawthadar himself though he is recurring
the address that the man of wisdom is higher
urgely has to pay respect and wait
upon you, the king who owns
the whole country
currently.

ပညာရှိသူဟာ ဥစ္စာရှိသူလောက်
မမြတ်ဘူးဆိုတာ ထင်ရှား
မနေဘူးလား ဘုရား။
သင် ငြင်းဝံ့မှာလား ဘုရား။
So is it obvious that the man
of wisdom is not higher as
the rich man. King. Do you
dare deny?

သေနက အမတ်ကြီးက ပိုင်ပြီဆိုပြီး မဟော်သဓာကို
တွယ်ထည့်လိုက်ကာ အောင်နိုင်သူတို့အပြုံးမျိုးနဲ့ ပြုံး
ပြုံးကြီး လုပ်နေတော့တယ်။
Head Thaynaka thought that he was right to
own and attacked and he was smiling as the
winner's smile.
ဟင်း သင်းကို
အမြီးလှန်ချိုးလိုက်ပြီ
ဘာတတ်နိုင်သေးလဲ
ဟင်း ဟင်း
Hin! I break him from
the tail. What can he
do? Hin! Hin!

ကြားနာနေတဲ့ မှူးမတ်ပရိသတ် အပေါင်းလည်း သေနကအမတ် ကြီးဟာ ဒီတစ်ခါတော့ အပိုင်ချည် ပြီး ရိုက်လိုက်နိုင်ပြီလို့ တွက်ကုန် ကြတယ် ...

All heads and audience listening evaluated that at this time head Thaynaka possesively attacked.

မဟော်သဓာ သတို့သား လှုပ်လို့တောင် မရဘဲ နောက်ကောက်ကျသွားပြီဗျ

Mahawthadar groom cannot even shake and he retreats.

ဒါပေမဲ့ မဟော်သဓာဟာ အပြုံးမပျက်ဘဲ ရဲရဲရင့်ရင့် လျှောက်တင်လိုက်ပါတယ်။

But Mahawthadar bravely addressed without failing smile.

မှန်လှပါ ထီးဆောင်းမင်း အပေါင်းဟာ ရေမြေရှင်ဖြစ်ပြီး ဩဇာ အာဏာဘယ်လောက်ပဲ ကြီးကြီး အင်ပါယာတွေ ဘယ်လောက်ပဲပိုင်ပိုင်

Yes. True. The kings white umbrellas are owners of land and ocean how they are powerful or they own empires

အဲဒီအခါမှာတော့ သေနကာ အမတ်ကြီး
ဟာ ဘာမှဆက်ပြီး မတင်လျှောက်နိုင်
တော့ဘဲ မောင်းကျောက်မှန်တဲ့ ကြက်
ကြီးလို ငိုင်သွားရရှာပါတော့တယ် ..

At that time head Thaynaka couldn't continue to address and moped as the cock hit by stone gone.

ဘုရင်ကြီးဟာ ပြုံးတော်မူပြီး အမိန့်ချမှတ်တော်မူရတော့တယ် ..

The king smiled and prescribed the orders.

ပြီးနောက် မဟော်သဓာကို ဆုလာဘ်များစွာ ပေးတော်မူသတဲ့။

Then he gave Mahawthadar many awards.

မှူးမတ်ပရိသတ်အပေါင်းကလည်း မဟော်သဓာကို ချီးကျူးမဆုံးကြဘူး ••

All heads and audience were endless to praise Mahawthadar.

အဲဒီ စကားအခြေအတင် ပြောပွဲမှာ မဟော်သဓာ သုခမိန်ဟာ စကားငယ် ဥပမာတွေနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ပြောဆိုပြီးမှ နောက်ဆုံး မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ဥပမာပြုကာ ကြီးမားတဲ့စကားနဲ့အနိုင်ယူလိုက်တာဟာ တောင်သူယာခုတ် စကားပြောနည်းကို သုံးလိုက်တာပါပဲ။

On that arguing speech ceremony Mahawthadar won with the big words taking example of Buddha at last after competing and saying with small similes. This is he used farmer cuts the farm speech.

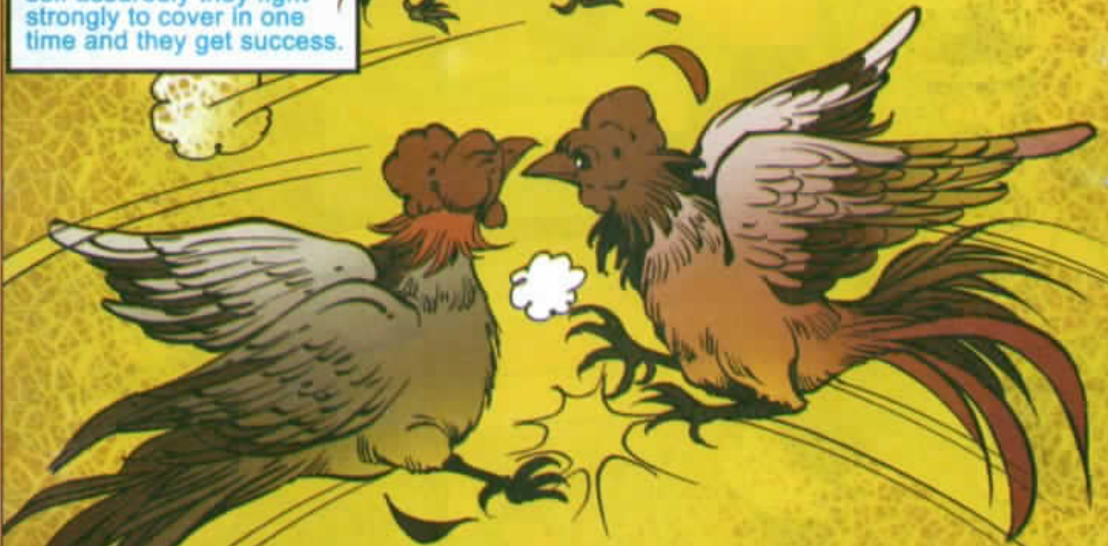
ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်စကား

Cock retreats and fights speech

ကြက်တွေဟာ ပြိုင်ဖက်ကြက်နဲ့ရင်ဆိုင်တွေ့ပြီး ခွပ်ကြတဲ့အခါ နောက်ကို ဆုတ်ဟန်ပြုပြီး အပိုင်တိုက်ခွင့်ရမှ တစ်ချီတည်း စီးမိအောင် အပိုင်ခွပ်ခြင်းဖြင့် အောင်နိုင်မှုကို ရယူလေ့ရှိပါတယ် ..

When the cocks meet the rival cocks and fight they pretend it seems retreat back and only when they get chance self assuredly they fight strongly to cover in one time and they get success.

အဲဒီလိုပဲ စကားအခြေအတင်ပြောကြတဲ့အခါမှာလည်း သူ့စကားကို အလျှော့ပေးထားပြီး ပိုင်ပြီဆိုမှ ချက်ပိုင်ပိုင်ကိုင်ပြီး ပြောဆိုခြင်းဖြင့် မိမိအလိုရှိရာ ပြီးမြောက်အောင်မြင်နိုင်စေတာဟာ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် စကားပြောနည်းကို အသုံးပြုတာပါပဲ။ ဥပမာအနေနဲ့ တင်ပြရရင် ...

As this way when arguing speech you give up other's words and only when you are assured you hold the main points and speak and so you are complete and succeed what you want. This is you used cock retreats and fights speech. To put up as an example.

ရှေးအခါက တိုင်းခြားမြို့ပြနိုင်ငံက ပညာရှိအမတ်ဟာ အင်းဝနေပြည်တော်ဆီ ရောက်ရှိလာပြီး အင်းဝနေပြည်တော်က အမတ်ပညာရှိနဲ့ စကားစစ်ထိုး ပြိုင်ကြပါတယ်။ အင်းဝဘုရင်ရှေ့မှောက် နန်းရင်ပြင်မှာ စကားပြိုင်ကြတာပါ။

Long long ago a scholar head of other country arrived to Inwa nation and he competed speech with the scholar head of Inwa nation. They competed before Inwa king at the square of the palace.

အခြား မြို့ပြနိုင်ငံက အမတ်ပညာရှိဟာ ခပ်ကြွားကြွား စကားကို စဆိုလိုက်တယ်။

The scholar head of other country started the words boasting.

ပွဲလမ်းသဘင်တွေဆိုတာ ဗြိမ့်ဗြိမ့်သဲပဲဗျူ။ လူတွေဆိုတာ လည်း ကြိတ်ကြိတ်တိုးပေါ့ ..

The festivals are thunde-rously and people are overcrowded.

ကျုပ်တို့နေပြည်တော် ကြီးကတော့ဗျာ သာယာအေးချမ်း လိုက်တာ ပြောမနေနဲ့တော့ ..

Our country is very peaceful that endless.

အဲဒီအခါ အင်းဝ နေပြည်တော်က အမတ်ပညာရှိကြီးက

Then the scholar head from Inwa nation asked

ကျုပ်တို့အင်းဝ
ရွှေမြို့တော်ကြီးမှာတော့ ရှေးနှစ်
များစွာကတည်းက ပွဲလမ်းသဘင်
တွေကျင်းပကြလွန်းလို့ မြို့တော်သူ
မြို့တော်သားတို့ဟာ ပွဲကြည့်ရတာရိုးပြီး
ပွဲခင်းထဲ ဘယ်သူမှတောင် မလာကြပါဘူးဗျာ
In our Inwa, golden country since many many years ago the festival have been celebrated so the people of the town felt surfeited to see shows and no one comes to the festival.

ပွဲလမ်းသဘင်တွေကို ရိုးတယ်
လို့သာပြောတယ်၊ ကျုပ် အင်းဝ နေပြည်တော်
ရောက်စက အမတ်မင်းတို့ရဲ့ မြို့တော်သူ
မြို့တော်သားတွေဟာ ကျုပ်ကိုဝိုင်းကြည့်နေလိုက်
ကြတာများ ပွဲလမ်းသဘင်တစ်ခုအလား ထင်ရ
တယ်ဗျာ၊ အမတ်မင်း မတွေ့ပေဘူးလား။
You say it is common and surfeited in festivals but when the beginning of my arrival your people saw me together that seems a festival. Head. Didn't you see?

တွေ့ပါတယ်ဗျာ
တွေ့ပါတယ်
I saw. I saw.

ဒါနဲ့များ
အမတ်မင်းက အမတ်မင်း
တို့ရဲ့ပြည်သူပြည်သားတွေဟာ
ပွဲလမ်းသဘင်ကို ရိုးနေလို့ မကြည့်
ကြဘူးဆို၊ အမတ်မင်းရဲ့စကားက
ရှေ့နောက်မညီပါလားဗျ

See. You tell that your people
feel surfeited for festivals
and they don't see.
Your words are not
consistent.

ဒါက ဒီလိုရှိပါတယ်၊
အမတ်မင်းရယ်၊ ကျုပ်တို့အင်းဝနေ
ပြည်တော်က ပြည်သူပြည်သားတွေဟာ
ပွဲလမ်းသဘင်တွေ အခါခါကြည့်ရလွန်းလို့
ရိုးအီပြီး မကြည့်လိုကြတာ အမှန်ပါ ..

It is so, head. The people from
our Inwa have to see festivals
many many times so they
feel surfeited and they
don't want to see
truly.

အင်း ရွှေနန်းရှင်ရဲ့
မင်္ဂလာဆင်တော်ကို ရွှေကြိုးရွှေကာတွေ
တင်ပြီး အတီးအမှုတ် အကအခုန်တွေနဲ့
နေ့စဉ် မင်္ဂလာကန်တော်မှာ ရေချတာ
ကြည့်မယ်သူ တစ်ယောက်မှ မရှိဘူးဗျ
Inwa king's auspicious elephant was put with gold chains, ornaments and it was put down in auspious pool with drums and dances daily but there was none to see.

အဲ တစ်ခါတုန်းက
ရိုးမတောကြီးထဲကနေ မုဆိုးတွေ ဖမ်းပြီး
ဘုရင်မင်းမြတ်ထံဆက်သဖို့ မြို့တော်ဆီခေါ်
လာတုန်းကဆို အရိုင်းအစိုင်းကို မမြင်ဖူးကြတဲ့
အင်းဝပြည်သူပြည်သားတွေဟာ တိုးဝှေ့ကြည့်ကြတာ
များဗျာ ဝက်ဝက်ကိုကွဲရောပဲ ...
Ee! At one time the hunters from the mountain range forest caught and took to offer the king to town the people who have never seen the rude elephant jostled and saw and they were overcrowded.

အမတ်မင်း ကျုပ်တို့
အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးဆီ
ကြွရောက်လာတုန်းကလည်း အရိုင်း
အစိုင်း နေပြည်တော်ထဲ ဝင်လာတယ်
ထင်ပြီး ဝိုင်းအုံကြည့်ကြတာပဲဖြစ်မယ်ဗျ။
Head. When you came to our Inwa country they grouped and saw you because they thought that a rude person came to the country. I think it may be so.

အင်းဝအမတ်ပညာရှိရဲ့ ချက်ပိုင်ပိုင် ဖြေချက်ကို တိုင်းခြားအမတ်ပညာရှိဟာ ခွန်းတုံ့မပြန်နိုင်တော့ဘဲ စကားစစ်ထိုးပွဲမှာ အရှုံးပေးလိုက်ရသတဲ့။

The scholar head from other country couldn't reply the Inwa scholar head's excellent answer and he had to give up in the arguing competition.

အဲဒီ စကားစစ်ထိုးပွဲမှာ အင်းဝပညာရှိအမတ်ဟာ တိုင်းခြားအမတ်ရဲ့စကားကို လိုက်လျောထောက်ခံဟန်ပြပြီး ပိုင်ပြီဆိုမှ တစ်ချက်တည်း ချက်ကောင်းကို ကိုင်ပြောလိုက်နိုင်လို့ အနိုင်ရခဲ့တာပါပဲ။

In that arguing competition Inwa scholar pretended to support the words of head of the other country but only when he possessed he said holding the main point once and he won.

အင်းဝ အမတ်ပညာရှိဟာ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် စကားပြောနည်းကို အသုံးပြုပြီး အနိုင်ယူခဲ့တာပဲ မဟုတ်လား။

Inwa scholar head used cock retreats and fight speech and won.

ရေစစ်ကရားစကား

Water strainer kettle speech

ရဟန်းတော်တွေ အသုံးပြုတဲ့ ရေစစ်ဓမ္မကရိတ်ကို ရေထဲမှာနှစ်ပြီး ရေပြည့်လာတဲ့အခါ အောက်ခြေက ရေစစ်ပေါက်က လက်နဲ့ပိတ်ကာ ရေစစ်ကို ဆွဲမယူလိုက်ရင် ရေဟာ ထွက်မကျတော့ဘဲ ရေအပြည့် ပါလာပါတယ်။

Dipping the monk's water strainer and when the water is full, close the bottom of the water strainer with hand and pull the water strainer, water doesn't drop and it is with full of water.

တစ်ခါက ပညာရှိတစ်ဦးဆီကို ခပ်လည်လည် လူငယ်လေး ယောက်ရောက်လာပြီး ...
At one time four sharp young men arrived to a scholar.
သင်နဲ့ကျုပ်တို့ ယှဉ်တမ်း စကားပြောပြိုင်ရအောင်၊ ကျုပ်တို့ နိုင်ရင် သင်ပိုင်တဲ့ဟောဒီအိမ်နဲ့ဥစ္စာ ပစ္စည်းအားလုံး ကျုပ်တို့ကိုပေးရမယ် ..
Let us compete for tale speech. If we win you must give this house and all properties you owned.

ဟုတ်ပြီ ငါ နိုင်ရင်ကော ..
All right. If I win....

ကျုပ်တို့ သင့် ဆီမှာတစ်သက်လုံး ကျွန်ခံပါ့မယ် ...
We will be servants for our lives at you.

ကောင်းပြီလေ
ပြိုင်ကြတာပေါ့၊
All right. Let us compete.

မယုံဘူးလို့ပြော
သူဟာ အရှုံးပဲမှတ်
The person who tells he does not believe will lose.

ကောင်းပါပြီ သင်တို့
ကတိသာ တည်ပါစေ၊
ကဲ သင်တို့စပြောပေတော့ ..

All right. Just keep your promise. Ke! Begin your words.

ဒီလိုနဲ့ လူငယ်လူလည် လေး ဦးထဲကတစ်ဦးက စပြောတယ်။

In this way, among the sharp young men, one man started to tell.

ကျုပ်ရဲ့အမေဟာ ကျုပ်ကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်ထား တုန်းကပေါ့၊ ကျုပ်ဟာ အမေ့ဗိုက်ထဲမှာ နေရင်း ချဉ်သီးစားချင်လာတာနဲ့ ...

When my mother was pregnancy with me, I wanted to eat sour fruit living in my mother's abdomen.

အမေ့ဗိုက်ထဲကနေ ခဏ ထွက်ပြီး ချဉ်သီးပင်ကို လိုက်ရှာရတယ်။ ချဉ်သီး ပင်တွေ့တော့ ချဉ်သီး တွေတစ်ဝကြီးစားပြီးမှ ..

I got out from my mother's abodmen for a while and found sour fruit tree. When I found the sour fruit after I ate to be content.

အမေ့ဗိုက်ထဲ
ပြန်ဝင်ခဲ့တယ်ဗျ
I went back into my mother's abdomen.

ကိုယ့်နေရာ
ကိုယ်ပြန်နေမှ ..
I must live at my own place.

ကဲ ကျုပ်ပြောတာ
မယုံဘူးလား ..
Ke! Don't you believe what I say?

ယုံပါတယ်ကွ
ယုံပါတယ်
I believe.
I believe.

ဒီတစ်ခါ ဒုတိယလူလည်လူငယ်ရဲ့
အလှည့် ...

This was second clever young man's turn.

ကျုပ်ကတော့
တစ်နေ့မှာ မန်ကျည်းသီးမှည့်
စားချင်တာနဲ့ မန်ကျည်းပင်ဆီ
ကျုပ်သွားခဲ့တယ်ဗျ ..

One day as I wanted to eat riped tamarind fruits and I went to a tamarind tree.

ဒါပေမဲ့ မန်ကျည်းပင်အောက်
ရောက်တော့ မန်ကျည်းပင်က
မြင့်လွန်းလို့ မတက်နိုင်တာနဲ့ ..

But when I arrived under tamarind tree it was very high and I couldn't climb up.

ကျုပ်ရဲ့ခြေမကို ကျုပ်ဘာ
သာကိုင်ပြီး လွှဲပစ်လိုက်မှပဲ .

Only after I threw my big toe myself

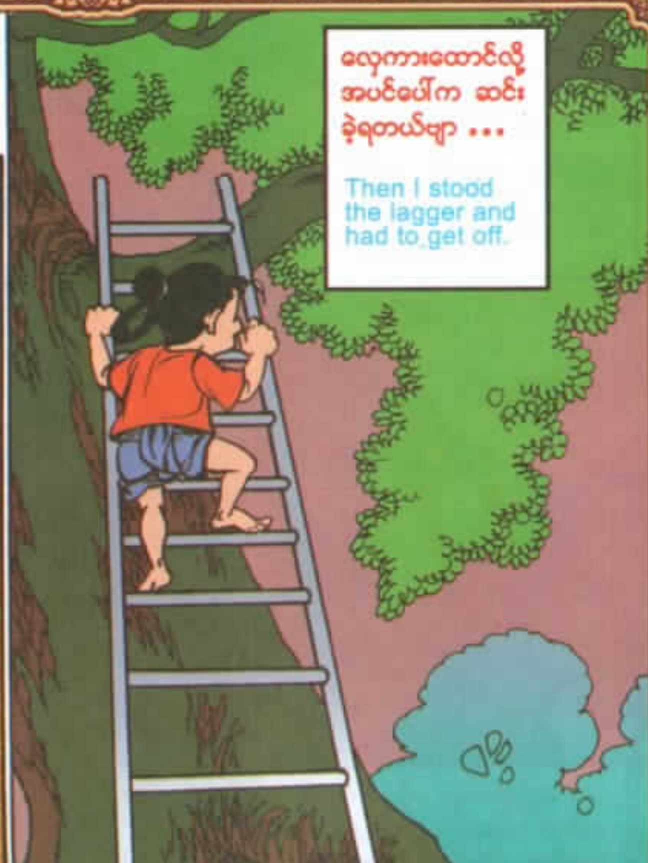

မန်ကျည်းပင်ပေါ်
လွှားခနဲ ရောက်သွား
ပါတော့တယ်ဗျာ ..
I hurdled over
and reached to
the tamarind
tree.

အဲဒါနဲ့ ကျွဲဗဟာ မန်ကျည်းပင်
ပေါ်မှာပဲ မန်ကျည်းသီးမှည့်တွေ
တစ်ဝကြီး စားတာပေါ့ ...
Then I ate plenty of riped
tamarind fruits on the
tamarind tree.

စားလည်းပြီးရော မန်ကျည်းပင်
ပေါ်က ပြန်ဆင်းမယ်ဟန်ပြင်တော့
အပင်က အမြင့်ကြီးမို့ မဆင်းရဲ
တော့ဘူးဗျ ...
After eating when I prepared
to get off from the tamarind
tree I dared not because
the tree was very high.
ဟိုက်
ဆင်းရဲဘူး
Hail I dare
not get off.

အဲဒါနဲ့ပဲ အိမ်ကလှေကားပြန်ယူပြီး ..
So I went back and took the ladder from my home.

လှေကားထောင်လို့ အပင်ပေါ်က ဆင်း ခဲ့ရတယ်ဗျာ ...
Then I stood the lagger and had to get off.

ကဲ ကျုပ်ပြောတာကို ယုံသလားဗျ .
Do you believe. I tell?
ယုံပါတယ်ကွယ် ယုံပါတယ် .
Yes. I believe. I believe.

ဒီတစ်ခါတော့ တတိယမြောက်
လူငယ်လေးရဲ့အလှည့်ပဲပေါ့ ။

At this time is third young man's turn.

ကျုပ်ဟာ
တစ်ခါမှာတော့ဗျာ
At one time, I

ငါးဟင်းစားချင်တာနဲ့
မြစ်ကမ်းနားကို သွား၊
ရေထဲငုပ်ပြီး ငါးဖမ်းတာမှာ
wanted to eat fish curry and went to the river side and dived and caught fish.

ငါးအကြီးကြီး
တစ်ကောင်ကို
မိရောဗျို့ ..
I caught a big fish.

ဒါနဲ့ပဲ ဗိုက်
ကလည်း အရမ်း
ဆာနေတာနဲ့ ရေထဲမှာပဲ
ငါးကို မီးကင်ပြီး
And I was very hungry so I toasted it in the water.

စားပစ်လိုက်
တယ်ဗျာ၊ အဲဒီ ငါးကင်ဟာ
စားလို့ကောင်းမှကောင်းပဲ၊

and ate it. That
toasted fish was
very delicious.

ကဲ ကျုပ်
ပြောတာရော
ယုံရဲ့လားဗျာ၊

Do you believe,
I tell too?

ယုံပါတယ်ကွယ်
ယုံပါတယ်၊

Yes. I believe.
I believe.

ဒီတစ်ခါတော့ စတုတ္ထမြောက် နောက်ဆုံးလူလည် လူငယ်လေးရဲ့ အလှည့်ပါပဲ။

At this time it was the turn of last fourth young clever man.

ကျုပ်နေတဲ့ အိမ်ဟာအတော်ကို မြင့်တာဗျ ..

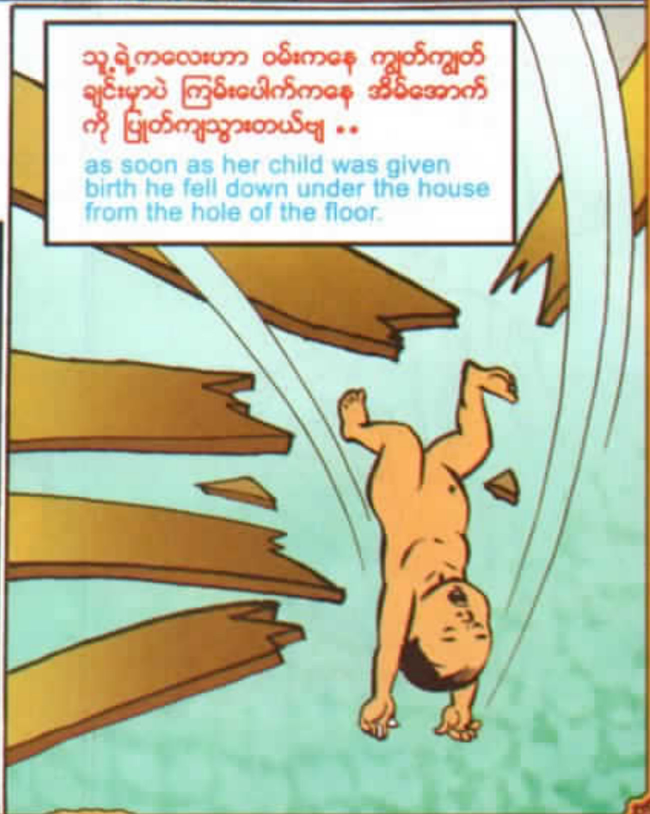
The house I live is very high.

ဘယ်လောက် မြင့်သလဲဆိုရင် ကျုပ်တို့ အိမ်က ကျွန်မတစ်ယောက်ဟာ သားဖွားတဲ့ အခါ ...

How it is high is when a female servant of my house gave birth a child

အဲဒီကလေးဟာ မြေပြင်ဆီရောက်ဖို့ ဘယ်လောက် ကြာသလဲဆိုရင် တစ်ခေါင်းလုံး ဆံပင်တွေဖွေးဖွေးဖြူ တဲ့အဘိုးအိုအရွယ်ရောက်မှ မြေပြင်ကိုရောက်တယ်ဗျ ဒါပေမဲ့ သူက မသေတဲ့အပြင် ကျိုးပဲ့ခြင်းတောင် မရှိဘူးဗျ ..

The time took to reach to the ground of the child was only when he was old man whose hair was white on the whole head. But I didn't die furthermore he didn't even break.

ကဲ ဒီတစ်ခါ တော့ ငါ့ရဲ့အလှည့်ပဲ၊ ယုံတမ်းစကား ပြောတော့ မယ်၊ သေချာနားထောင်ကြ ပေတော့ ...
This time is my turn. I will tell tale speech listen carefully.

ဒီလို ငါဟာ တကယ်တော့ ယာသမားတစ်ဦးပါပဲ ...
In fact I am a farmer.
ငါ့ရဲ့ယာခင်းမှာ ဝါပင်တွေစိုက်ထားရာမှာ ဝါပင် ကြီးတစ်ပင်ဟာ ထူးထူးခြားခြား သန်စွမ်းကြီးထွားလာပြီး ..
I planted cotton plants in my farms and among them a big cotton plant was strangely strong and

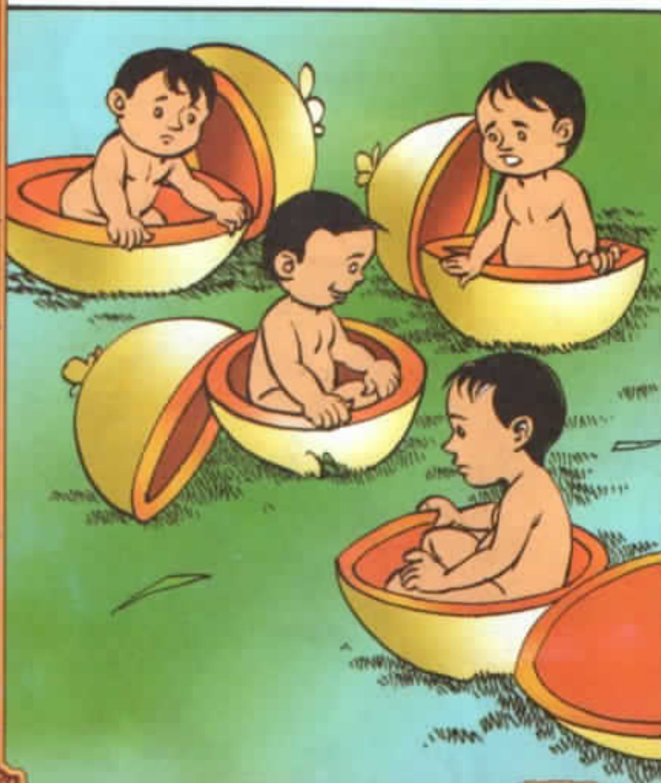
အဲဒီဝါပင်ကြီးကနေ အကိုင်းကြီးလေးကိုင်း ထွက်လာတယ်။ တစ်ကိုင်းစီမှာ ဝါသီးတစ်လုံးစီ သီးကြတယ်။

from that cotton plant four big branches were appeared. There was a cotton fruit in each branch.

အဲဒီ ဝါသီးတစ်လုံးစီကနေ သူငယ်လေးတစ်ယောက်စီ ထွက်လာတယ်ကွယ့် ...

From each cotton fruit each small child came out.

ငါလည်း အဲဒီသူငယ်လေးယောက်ကို ကျွေးမွေးပြုစုစောင့်ရှောက်ထားပြီး

I looked after those four children.

လူငယ်လေးတွေက အဲဒီလို ကတိပေးပြီးမှ အရွယ်ရောက်လာချိန်မှာ ငါ အိပ်ပျော်နေတုန်း ထွက်ပြေး
သွားကြတယ်ကွယ့် ...

After they promised so and when they came of age while I was sleeping they ran away.

ငါလည်း၊ ငါ့ရဲ့
ယာခင်းမှာစိုက်ဖို့ရာ အဲဒီ
လူငယ်လေးယောက်ကို မြို့
ရွာအနှံ့လိုက်ရှာခဲ့ပေမယ့်
အရင်က မတွေ့ခဲ့ဘူး ...
I found them through the whole town to make them do in my farm but I hadn't found before.

ခုတော့ ကံအား
လျော်စွာ တွေ့ရပြီ၊
အဲဒီလူငယ်လေးဦးဟာ
မင်းတို့ပဲကွယ်၊ ကျုပ်ပြောတာ
ယုံကြရဲ့လား ...
Now fortunately I find. Those four young men are you. Do you believe I tell.

ဗျာ
What?

လူလည် လူငယ်လေး
ယောက်စလုံးဟာ ချောင်
ပိတ်မိသွားတော့တယ်။

All these four clever men were secluded.

မယုံဘူးပြောရင်လည်း
ယုံတမ်းစကားပြိုင်ပွဲမှာ
ရှုံးလို့တစ်သက်လုံး သူ့
ကျွန်ဘဝရောက်မယ် ...
If I tell as I don't believe I will lose the tale speech competition and will be his servant for the whole life.

ခုမှ ခက်ပြီ
It's difficult just now.

ဟင်း ဟင်း
Hin! Hin!

နောက်ဆုံးမှာတော့ ပညာရှိဆီကနေ နေအိမ်နဲ့ဥစ္စာပစ္စည်းတွေကို အချောင်လိုချင်စိတ်နဲ့စိန်ခေါ်ပြီး ယုံတမ်းစကားပြိုင်မိတဲ့ လူလည်လူငယ်လေးယောက်စလုံးဟာ ပညာရှိရဲ့နောက်ကိုလိုက်ပါသွားရပြီး သူ့ရဲ့ယာခင်းမှာ အလုပ်လုပ်နေရတော့သတဲ့။

Eventually the four clever young men challenged and competed tale speech to get the scholar's house and properties with no effort had to go follow the scholar and work in his farm.

အဲဒီ ယုံတမ်းစကားပြိုင်ပွဲမှာ ပညာရှိက လူလည်လူငယ်လေးတွေကို ထွက်ပေါက်မရှိအောင် ပိတ်ဆို့ပြီး တစ်ချီတည်းနဲ့ အပိုင်ပြောနိုင်ခဲ့တဲ့နည်းဟာ ရေစစ်ကရား စကားပြောနည်းပါပဲ။

In this tate speech competition the way that the scholar blocked the clever young men not to get exit and told in one time is water strainer kettle speech way.

ခက်တင်မောင်းနှင်းစကား တို့ပဲဖြစ်ပါတယ်

Put difficulty and step the boom and pestle rig for polishing rice speech.

မောင်းနှင်းရာမှာ အတင်းနှင်းထားလို့မဖြစ်သလို တစ်ဖက်ဖက်ကို လိုက်ပါတိမ်းစောင်းလို့လည်း မဖြစ်ဘူး။ အဲဒီလိုပဲ စကားပြောရာမှာ ငြင်းတာလည်းမဟုတ်၊ ဝန်ခံတာလည်းမဟုတ် မတင်မကျပြောဆိုတဲ့စကားကို ခက်တင်မောင်းနှင်းစကားလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် တင်ပြရရင် ...

When you step the boom and pestle rig for polishing you must not step in force as well as you must not tip over either side. In the same way when you speak you don't deny or admit and you speak in a noncommittal way is the speech of put difficult and step the boom and pestle rig for polishing. To put up as an example...

တစ်ခါတုန်းက သူခိုးတစ်ဦး ကို သူကြွယ်တစ်ဦးရဲ့အိမ် အနီးမှာ မသင်္ကာဖွယ်တွေ့ ရှိရတဲ့အတွက် ...

At one time a thief was suspectfully near a rich man's house.

သူခိုးလည်း လန့်ဖျပ်ထွက်ပြေးရာ ရပ်ရွာလူထုက ဝိုင်းဝန်းဖမ်းဆီးလိုက်တော့တယ် ..

Thief frightened and ran away so people of the village caught him altogether.

ဝိုင်းဝန်းရိုက်နှက်ထုထောင်းကြဖို့ ဟန်ပြင်တော့ သူခိုးဟာ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းအတွက် ကြံမိကြံရာ ပြောမိတော့တယ်။

As they grouped and prepared to beat the thief told taking chance upon to get free.

မင်းဆရာတော်ရဲ့တူဆိုတော့ ရိုက်မောင်း
ပုတ်မောင်း မလုပ်ဝံ့ကြတော့ဘဲ ...
Since he was nephew of the monk of king's monastery they dared not beat and drive.

ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာပါ၊ ဒီကောင် ဆရာတော်ကို ကာဘာလုပ်၍ လိမ်ညာပြောတာ ဖြစ်မှာပါ ...
It may be true. This fellow lies to cover from the monk.

ဒီလိုနဲ့ သူခိုးကို သူတို့ကိုးကွယ်တဲ့
မင်းဆရာတော်ဆီ ခေါ်သွားကြတော့တယ်။
ဆရာတော်ဘုရား ရှေ့လည်းရောက်ရော
ဖမ်းလာသူတွေက အကျိုးအကြောင်း
လျှောက်ထားကြတယ်။

Then they took the thief to the king's monk they worshipped. When they arrive before the monk they addressed the matters.

ဒီနေရာမှာ ဆရာတော်ဘုရားဟာ စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူတယ်။

In this time the monk considered.

ဆရာတော်ဘုရားဟာ အပြန်အလှန် စဉ်းစားပြီး ခက်တင်မောင်းနင်းနည်းနဲ့ စကားကို မယုတ်မလွန် ဆိုမိန့်လိုက်တော့တယ်။

The monk considered over and over and by the way of put difficulty and step the boom and pestle rig for polishing rice speech and told the words without committing oneself.

ဖမ်းလာတဲ့သူတွေဟာ သူခိုးကိုလွှတ်ပြီး ဆရာတော်ကို တောင်းပန်ကန်တော့ကာ ပြန်သွားကြတော့တယ်။

The persons who arrested thief released him and apologised and worshipped and went back.

ဆရာတော်ဘုရားလည်း သူခိုး ကို ဆုံးမတော်မူတယ်။
The monk taught the thief.

မကောင်းမှုဒုစရိုက် အလုပ်ကို စိတ်နဲ့တောင် ကြံစည် ကျူးလွန်မှုမပြုလုပ်ပါနဲ့တော့ ဒကာ.
Don't commit the wrong deed even in mind again.

တင် တင်ပါ့ဘုရား။
တပည့်တော် အကုသိုလ်အလုပ်ကို
ပြုလုပ်ဖို့ရာ ကြောက်လည်းကြောက်သွား
ပါပြီ၊ နောင်တလည်းရပါပြီ၊ ဆရာတော်ကို
လည်း ကျေးဇူးတင်လှပါတယ် ဘုရား။
Yes. Buddha. I fear to do wrong deed most and I regret. I am also grateful Buddha.

နောင်ကို
အကုသိုလ်အလုပ်ကို
စိတ်နဲ့တောင် မကျူးလွန်
ပါဘူးလို့ ကတိပေးပါတယ်
ဘုရား
I promise not to commit wrong deed even in mind in future.

အိမ်း၊ သာဓု
သာဓု သာဓုပါကွယ်
Well done, Well done. Well done.

သူခိုးဟာ အဲဒီအချိန်ကစပြီး သမ္မာအာဇီဝအလုပ်နဲ့ပဲ အသက်မွေးတော့သတဲ့။ အထက်ဖော်ပြပါဖြစ်စဉ်မှာ ဆရာတော်ဘုရားဟာ ခက်တင်မောင်းနင်း စကားကိုသုံးပြီး လူတစ်ယောက်ဘေးဒုက္ခမရောက်အောင်နဲ့ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်လည်း အပြစ်မဖြစ်အောင် မိန့်ဆိုခဲ့တာပဲဖြစ်ပါတယ်။

From that time the thief earned with righteous deed. In the above event the monk use put difficult and step the boom and pestle rig for polishing rice speech and told not to get other person trouble and not to be sinful himself.

ကျမ်းကိုး- ၁။ ချောင်းဦး မောင်စန္ဒာ၏ 'မြန်မာစကားပုံ အဘိဓာန်'
၂။ ဆရာကြီး ကြည်ဦး၏ 'မြန်မာစကားပုံ ပုံပြင်များ'

Reference: 1. Myanmar proverbs dicitonary of Chaung Oo Maung Sanda
2. Myanmar proverbs stories of teacher Kyi Oo.

မြတ်စွာဘုရားညွှန်ပြတော်မူတဲ့စကား(၆)မျိုး
Six kinds of speeches guided by Buddha

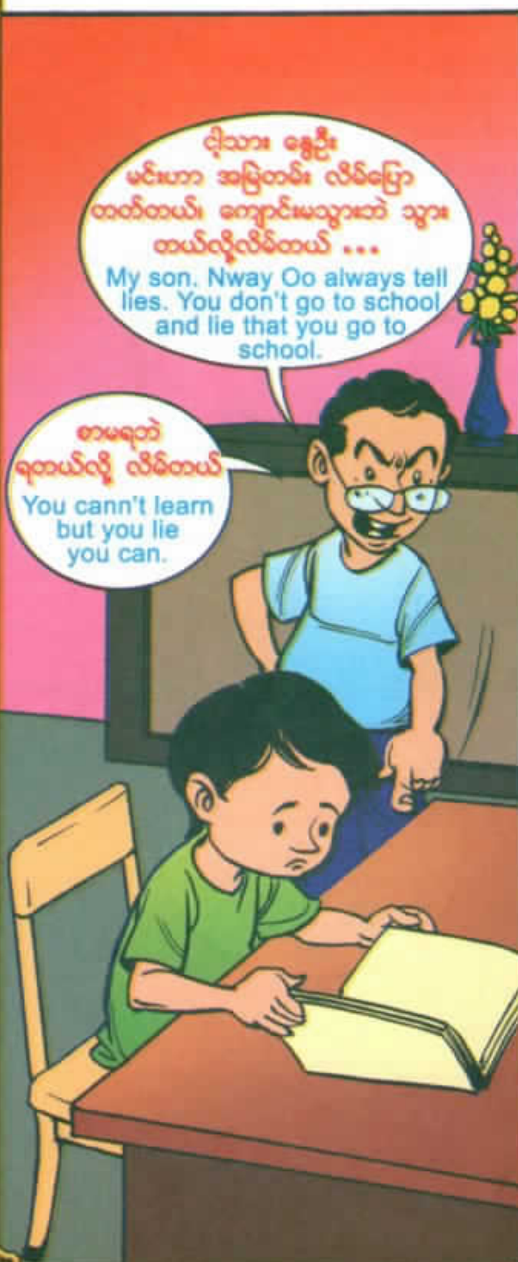

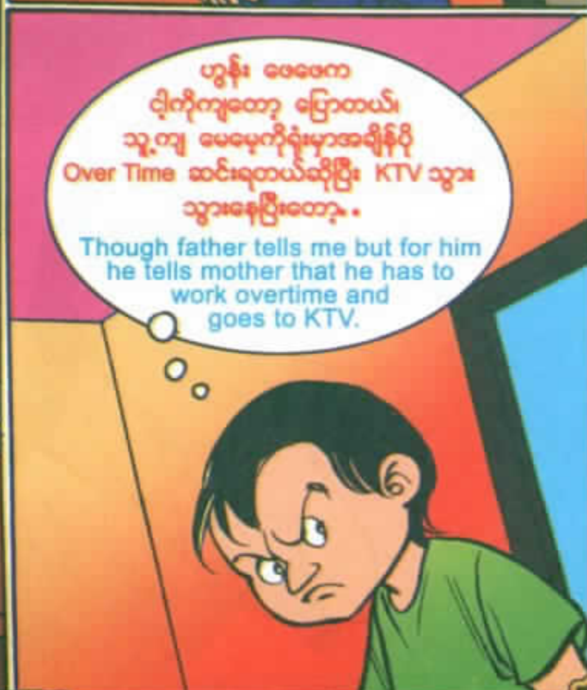

၂။ မှန်တော့မှန်တယ်၊ အကျိုးလည်းရှိတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတစ်ပါးမနှစ်သက်တဲ့စကား။ (ပြောသင့်တဲ့စကား) ဥပမာ ..

2. It is true and has benefit. But it is speech what other doesn't like. (the speech which should be spoken) example.

၃။ မှန်တော့မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အကျိုးလည်းမရှိ သူတစ်ပါးလည်း မနှစ်သက်တဲ့စကား (မပြောသင့်တဲ့စကား) ဥပမာ ဇနီးဖြစ်သူ မနွဲ့ အလှချည်း ပြင်ပြင်နေတာကို ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ကိုကြည်စိုးက ကြည့်မရဘူး။

3. It is true but it has no benefit and other doesn't like speech (the speech which should not be spoken) for example. His wife Ma Nwe always making beauty so her husband Ko Kyi Soe doesn't want to see.

ဟဲ့ မနွဲ့
ကလေးကဖြင့် လေးယောက်မွေးပြီးပြီ၊ အလှကပြင်လို့ ကောင်းတုန်းပဲလား ...

He! Ma Nwe. You have born four children. Are you still suitable to make beauty?

၄။ မှန်တော့မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အကျိုးမရှိ ကြားနာရသူကတော့ နှစ်သက်တဲ့ စကား (မပြောသင့်တဲ့စကား) ဥပမာ ...

4. It is true. But it has no benefit. The speech which the listener likes. (the speech should not be spoken) for example.

၅။ မမှန်ဘူး။ အကျိုးလည်းမရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကြားရသူနှစ်သက်တဲ့စကား (မပြောသင့်တဲ့စကား) ဥပမာ ...

5. It is not true. It has no benefit. But the speech which the listener likes. (the speech which should not be spoken) for example.

မိန်းမကြောက်ရတဲ့ ကိုဇော်မိုးဟာ သူ့မယားဆီမှာ မျက်နှာရဖို့ မယားဖြစ်သူကို ကြဖန်အမွှန်းတင်နေရတယ်။

Henpecked husband Ko Zaw Moe had to praise his wife ingenuously to get favour from his wife.

သက်လေး မင်း ကိုယ်ရေအတော်စစ်သွားတယ်ကွ၊ ငါးရံ့ကိုယ်လုံးလေးကျနေတာပဲ ဟဲ ဟဲ

Thet Lay. You become quite slim. You are like kind of catfish. He! He!

ဟွန့် ဟုတ်လည်း ဟုတ်ဘဲနဲ့...

Oh! It not true or..

ရော့ နှစ်ရာ သူများကို ချီးကျူးလို့ပေးတာ၊ လက်ဖက်ရည်သွားသောက်၊ စမူဆာတော့ အိမ်ကျမှစား မနေ့ကဝယ်ထားလို့

Here. Two hundred kyats. I give because you praise me. Go and drink tea. Eat triangular pastry at home. I bought yesterday.

ဟာ

Ha!

၆။ မမှန်ဘူး။ အကျိုးလည်းမရှိဘူး။ သူတစ်ပါးလည်း မနှစ်သက်တဲ့စကား (မပြောသင့်တဲ့စကား) ဥပမာ •••

6. It is not true. It has no benefit. The speech which other doesn't like. (the speech which should not be spoken). For example..

စံပယ်ဟာ ရှေးကောင်းတစ်ဦးပါပဲ။ လေဖြတ်ထားတဲ့ သူ့ယောကျ်ားကို အိမ်ခြံမြေပွဲစားလုပ်ငန်းလုပ်ပြီး ရှာဖွေကျွေးမွေး နေသူလေးပါ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ယောကျ်ား စိန်မြက အမြဲစွပ်စွဲ ရန်လုပ်တယ်။

Sabe was good wife. She did as broker of house, compound, land and earned and looked after her paralysis husband.

ဗိုင်းတာမ တစ်နေကုန်အလေလိုက်နေတဲ့ဟာမ၊ ကမြင်းမ ကဲဟာ •

You collapse. You go trivia the whole day. Hussy. Ke!

အား သေပါပြီ

Ah! I am die.

နောက်ဆုံးမှာ စံပယ်ဟာ မခံနိုင်တော့ဘဲ စွန့်ခွာထွက်ပြေးသွားတော့တယ်။

At last Sabe could not bear and left and ran away.

ကျုပ်မယားက ကျုပ်ကိုပစ်သွားပြီဗျာ၊ ကယ်ကြပါဦး အရပ်ကတို့ အီး ဟီး

My wife deserted me. Save me people. Ei! Hi!

အကျိုးလည်းမရှိ၊ မှန်လည်းမမှန်၊ ကြားနာသူလည်း မနှစ်သက်တဲ့စကားကို ပြောမိလို့ စိန်မြ အသည်းကွဲရပြီပေါ့။

Sein Mya told the speech which had no benefit and it was not true and the listener didn't like so he was broken hearted.

THE END

ပြီး

